

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

18 janvier 2007

PROJET DE LOI

**sur la formation judiciaire et portant création
de l'Institut de formation judiciaire**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire en vue
de transférer la compétence en matière
de formation des magistrats au Conseil
supérieur de la Justice**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE
PAR
M. Claude MARINOWER

SOMMAIRE

I. Exposés introductifs	3
II. Discussion générale	7
III. Discussion des articles et votes	16

Annexes :

A. Récapitulatif des rapports et des avis qui ont été remis à la Chambre des représentants en vertu de dispositions légales et qui ont été transmis à la commission de la Justice	31
B. Tableau synoptique des échelles barémiques	39

Documents précédents :

Doc 51 2829/ (2006/2007) :

- 001 : Projet transmis par le Sénat.
- 002 : Amendements.

Doc 51 0849/ (2003/2004) :

- 001 : Proposition de loi déposée par MM. Wathelet et Courtois et Mmes Marghem et Nagy.

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

18 januari 2007

WETSONTWERP

**inzake de gerechtelijke opleiding en tot
oprichting van het Instituut voor
gerechtelijke opleiding**

WETSVOORSTEL

**inzake de gerechtelijke opleiding en tot
oprichting van het Instituut voor
gerechtelijke opleiding**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Claude MARINOWER**

INHOUD

I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Algemene besprekking	7
III. Artikelsgewijze besprekking en stemmingen	16

Bijlagen:

A. Overzicht van de verslagen en adviezen die krachtens wettelijke bepalingen werden ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers en verzonden werden naar de commissie voor de Justitie	31
B. Overzicht van de weddenschalen	39

Voorgaande documenten :

Doc 51 2829/ (2006/2007) :

- 001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002 : Amendementen.

Doc 51 0849/ (2003/2004) :

- 001 : Wetsvoorstel van de heren Wathelet et Courtois en de dames Marghem en Nagy

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**
Voorzitter / Président : Martine Taelman

A. — Titulaires / Vaste leden :

VLD	Sabien Lahaye-Batteau, Claude Marinower, Martine Taelman
PS	Valérie Déom, Thierry Giet, André Perpète
MR	Alain Courtois, Olivier Maingain, Jean-Pierre Malmendier
sp.a-spirit	Walter Muls, Magda Raemaekers, Guy Swennen
CD&V	Jo Vandeurzen, Tony Van Parrys
Vlaams Belang	Bart Laeremans, Bert Schoofs
cdH	Melchior Wathelet

B. — Suppléants / Plaatsvervangers :

	Alfons Borginon, Guido De Padt, Stef Goris, Guy Hove
	Alisson De Clercq, Karine Lalieux, Jean-Claude Maene, Eric Massin
	Eric Libert, Marie-Christine Marghem, Charles Michel, N.
	Anne-Marie Baeke, Stijn Bex, Dylan Casaer, Greet Van Gool
	Liesbeth Van der Auwera, Servais Verherstraeten, Carl Devlies
	Nancy Caslo, Alexandra Colen, N.
	Joëlle Milquet, N.

C. — Membres sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigde leden:

ECOLO	Marie Nagy
-------	------------

cdH	:	Centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti socialiste
sp.a - spirit	:	Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	:	Vlaams Belang
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		
DOC 51 0000/000 :	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	
QRVA :	Questions et Réponses écrites	
CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	
CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	
CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	
PLEN :	Séance plénière	
COM :	Réunion de commission	
MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		
DOC 51 0000/000 :	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	
CRIV :	Voorlopige versie van het Integrale Verslag (groene kaft)	
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	
CRIV :	Integrale Verslag, met links het definitieve integrale verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	
PLEN :	(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	
COM :	Plenum	
MOT :	Commissievergadering	
	Moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)	

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.deKamer.be

e-mail : publicaties@deKamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi et la proposition de loi jointe au cours de ses réunions des 9, 10 et 16 janvier 2007.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Exposé introductif de Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice

Ce projet de loi est l'aboutissement d'un long travail mené depuis le début de la législature en collaboration avec les différents acteurs judiciaires et institutionnels compétents en cette matière.

Le gouvernement veut donner une impulsion vigoureuse à une formation judiciaire plus professionnalisée et de qualité élevée.

Le présent projet crée d'une part, de façon explicite, certains droits et, dans des cas spécifiques des obligations supplémentaires en matière de formation; la notion de formation judiciaire est clairement définie, elle englobe ainsi la formation initiale, la formation permanente et l'accompagnement de la carrière (voir les articles 3 et 4).

D'autre part, le gouvernement décide de créer un Institut de formation judiciaire. Cet institut est indépendant à l'égard des pouvoirs exécutif et législatif. Le gouvernement décide aussi de consacrer une part importante de son budget à l'effort de formation dans la mesure où, à l'instar de ce qui est imposé aux employeurs du privé, un effort de formation de 1,9% de la masse salariale sera consenti. Néanmoins, il est prévu que le rattrapage budgétaire se fera en plusieurs étapes.

L'Institut sera compétent tant pour la magistrature et les stagiaires judiciaires que pour le personnel judiciaire. Cette compétence pour l'ensemble du personnel de l'ordre judiciaire offre plusieurs avantages. Les moyens affectés peuvent être utilisés de manière plus efficace et les politiques en matière de formation, pour ces deux groupes, peuvent être coordonnées et harmonisées. De plus, ne perdons pas de vue que les deux groupes ne peuvent fonctionner l'un sans l'autre, ils constituent chacun un maillon de l'appareil judiciaire. Il est bien évident qu'il continuera d'exister de nombreuses formations spécifiques pour les magistrats et les stagiaires judiciaires ainsi que d'autres pour les greffiers ou encore les membres des parquets.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp en toegevoegd wetsvoorstel besproken tijdens de vergaderingen van 9, 10 en 16 januari 2007.

I.— INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Justitie

Dit wetsontwerp is het resultaat van een langdurige inspanning sinds de aanvang van de regeerperiode, in samenwerking met de verschillende gerechtelijke en institutionele actoren die in deze materie bevoegd zijn.

De regering wil een krachtige impuls geven aan een meer professionele gerechtelijke opleiding van hoogstaande kwaliteit.

Dit ontwerp creëert enerzijds expliciet enkele rechten en, in specifieke gevallen, bijkomende plichten inzake opleiding; het begrip gerechtelijke opleiding wordt duidelijk gedefinieerd, het gaat om de initiële opleiding, de permanente opleiding en de loopbaanbegeleiding (zie de artikelen 3 en 4).

Anderzijds beslist de regering tot de oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding. Dit Instituut staat onafhankelijk van de uitvoerende en de rechterlijke macht. De regering beslist ook om een aanzienlijk deel van haar begroting te besteden aan de opleiding aangezien er, naar het voorbeeld van wat werd opgelegd aan de werknemers uit de private sector, een inspanning zal geleverd worden voor de opleiding. Deze inspanning bedraagt 1,9% van de loonmassa. Er werd echter ook bepaalt dat de budgettaire inhaalbeweging in verschillende etappes zal gebeuren.

Het Instituut zal zowel bevoegd zijn voor de magistratuur en de gerechtelijke stagiairs als voor het gerechtelijk personeel. Deze bevoegdheid voor heel het personeel van de rechterlijke orde biedt meerdere voordelen. Zo kunnen de toegekende middelen efficiënter worden aangewend en kan het vormingsbeleid voor deze beide groepen worden gecoördineerd en op elkaar worden afgestemd. Bovendien mag niet uit het oog verloren worden dat beide groepen niet zonder elkaar kunnen functioneren, ze vormen elk een schakel van het gerechtelijk apparaat. Het is evident dat een ruim aantal specifieke opleidingen voor magistraten en gerechtelijke stagiairs zullen blijven voortbestaan samen met nog andere opleidingen voor de griffiers en ook voor de leden van de parketten.

L'Institut est fédéral ; il ne fait aucun doute que le statut des acteurs de l'organisation judiciaire constitue une matière fédérale. La formation étant un des éléments constitutifs du statut, l'organisation de celle-ci appartient aussi au fédéral. Le gouvernement a souhaité consolider l'indépendance de l'Institut au maximum puisque ce dernier jouit de la personnalité juridique et dispose d'un budget propre garanti par la loi et pour lequel il décide en toute autonomie moyennant toutefois, *a posteriori*, un contrôle limité du ministre de la Justice. La présence de magistrats tant au niveau du conseil d'administration qu'au niveau du comité scientifique renforcera encore l'autonomie de l'établissement. D'ailleurs, le responsable de la division compétente pour la formation des magistrats doit nécessairement être un magistrat.

Sur la question de la compétence fédérale, les discussions ont été vives et nombreuses au Sénat. Le raisonnement de la ministre est le suivant : la formation professionnelle est un élément à part entière du statut du magistrat ou du membre du personnel de l'ordre judiciaire ; ce statut étant fédéral, la formation l'est tout autant. D'ailleurs, l'administration fédérale s'est dotée d'un Institut fédéral de formation (IIFA), au sein du Département P&O, sans aucune contestation des Régions et des Communautés. De plus, la formation professionnelle des magistrats a été confiée au Conseil Supérieur de la Justice par la loi de 1999 sans aucune critique du Conseil d'Etat, ni des Communautés.

Par ailleurs, le ministre flamand de l'enseignement a été interpellé en 2005 sur cette question ainsi que très récemment, le 20 décembre 2006. Il a reconnu explicitement que la formation des magistrats était de la compétence du fédéral. Il reconnaît que le projet fédéral a un autre objet que l'enseignement. Cette déclaration ouvre la porte à des discussions que la ministre qualifierait plus de coopération entre acteurs fédéral et régionaux. Il faut être très attentif au moment auquel on se place. Ainsi, l'enseignement du droit nécessaire pour obtenir le diplôme qui permet l'inscription aux examens d'accès à la magistrature relève des compétences des communautés, par contre, dès que l'intéressé est nommé magistrat, sa formation relève du fédéral. La doctrine confirme ce point de vue. M. Jean-François Van Drooghenbroeck, dans sa contribution à l'ouvrage « Le Conseil Supérieur de la Justice, une évaluation après quatre ans », est très clair sur cette question et confirme la compétence du fédéral. En réalité, la messe est dite depuis de nombreuses années sur cette question même si certains souhaitent en faire leur cheval de ba-

Het Instituut is federaal; het staat buiten kijf dat het statuut van de actoren van de rechterlijke orde een federale materie vormt. Aangezien de opleiding één van de constitutieve elementen vormt van het statuut, behoort de organisatie ervan ook tot het federale niveau. De regering wenst de onafhankelijkheid van het Instituut zoveel mogelijk te bestendigen aangezien het rechtspersoonlijkheid krijgt, het over een eigen, wettelijk gewaarborgd budget beschikt waarover het volledig autonoom kan beslissen mits evenwel *a posteriori* toezicht van de minister van Justitie. De aanwezigheid van magistraten, zowel op het niveau van de raad van bestuur als van het wetenschappelijk comité, zal de autonomie van de instelling nog versterken. De afdelingsverantwoordelijke die bevoegd is voor de opleiding van de magistraten moet trouwens noodzakelijkerwijs een magistraat zijn.

Over de kwestie van de federale bevoegdheid werden er in de Senaat heel wat levendige discussies gehouden. De redenering van de minister is de volgende: de professionele opleiding is een volwaardig element van het statuut van de magistraat of van een lid van het personeel van de rechterlijke orde; aangezien dit een federaal statuut is, is de opleiding dat evenzeer. De federale administratie beschikt trouwens over een federale opleidingsinstituut (het OFO) in de schoot van het departement P&O, en er is ter zake geen enkele betwisting vanwege de Gewesten en Gemeenschappen. Bovendien werd de professionele opleiding van de magistraten door de wet van 1999 toevertrouwd aan de Hoge Raad voor de Justitie, zonder enige kritiek van de Raad van State, noch van de Gemeenschappen.

Voorts werd de Vlaamse minister van Onderwijs hierover zowel in 2005 als recent, op 20 december 2006 geïnterpelleerd. Hij heeft explicet erkend dat de opleiding van de magistraten een federale bevoegdheid was. Hij erkent dat het federale ontwerp een ander doel heeft dan onderwijs. Deze uitspraak opent de deur voor discussies die de minister veeleer zou kwalificeren als samenwerking tussen de federale en gewestelijke actoren. Men moet zeer aandachtig zijn inzake het moment waarop men zich plaatst. Zo is het onderwijs van het recht noodzakelijk om een diploma te verwerven dat het mogelijk maakt om zich in te schrijven voor de examens voor de toegang tot de magistratuur, een gemeenschapsbevoegdheid, maar wanneer de betrokkenen tot magistraat benoemd is, behoort zijn opleiding tot het federale niveau. De doctrine bevestigt dit standpunt. De heer Jean-François Van Drooghenbroeck is in zijn bijdrage aan het werk «Le Conseil Supérieur de la Justice, une évaluation après quatre ans» hierover zeer duidelijk en hij bevestigt de federale bevoegdheid. In werkelijkheid is deze vraag al lang niet meer aan de orde,

taille, en invoquant les accords Octopus qui, et ils l'oublient, ont donné naissance au Conseil Supérieur de la Justice à qui le constituant a donné la compétence (non exclusive) en matière de formation (art. 151, § 3, alinéa 1er, 4° de la Constitution).

Le système bicéphale actuel n'est pas heureux et engendre de nombreuses difficultés dans la pratique quotidienne. Aussi, le gouvernement a décidé de confier à l'Institut la compétence d'établir les programmes en matière de formation et d'en assurer l'exécution. Les programmes devront être conformes aux directives établies par le Conseil Supérieur de la Justice pour ce qui concerne les magistrats et les stagiaires judiciaires. Ces programmes devront aussi être conformes aux directives données par le ministre de la Justice lorsqu'ils concernent les autres catégories de personnel.

Le Conseil Supérieur de la Justice rédige les directives relatives à la politique en matière de formation des magistrats et des stagiaires judiciaires. Ainsi, le projet de loi renforce la mission essentielle du Conseil Supérieur de la Justice, à savoir intervenir en tant qu'organe de contrôle externe du pouvoir judiciaire. En effet, confier la compétence entière de la formation au Conseil Supérieur de la Justice aurait eu pour conséquence une perte de la distance indispensable pour exercer le pouvoir de contrôle qui lui appartient. C'est pour cette raison que le gouvernement estime que la compétence réservée en matière de directive conforte le Conseil Supérieur de la Justice dans sa mission de contrôle.

Le projet de loi confirme une autre décision essentielle, à savoir l'augmentation des crédits au bénéfice de la formation professionnelle.

L'augmentation du budget se justifie pour plusieurs raisons: une professionnalisation de la formation est encouragée, dans une grande mesure par la création de l'Institut mais aussi par la modernisation du statut du personnel, de nouvelles obligations concernant la formation sont prises en charge par le département; la ministre pense notamment à l'article 259*sexies* relatifs aux mandats spécifiques mais également à la création au sein de l'Institut de formation des Commissions d'évaluation du stage judiciaire.

Les organes de l'Institut sont au nombre de trois, le conseil d'administration, la direction et le comité scientifique. La ministre se réfère aux travaux qui ont eu lieu devant le Sénat à ce sujet pour plus de détails. Le projet à l'examen a été soumis à lavis du Conseil Supérieur de la Justice. Ce dernier a rendu un avis le 27

alhoewel sommigen er hun stokpaardje van willen maken door de Octopusakkoorden aan te halen, maar ze vergeten daarbij dat die de Hoge Raad voor de Justitie in het leven hebben geroepen en dat de wetgever aan die Raad de (niet-exclusieve) bevoegdheid verleende inzake opleidingen (art. 151, § 3, eerste lid, 4°, van de Grondwet).

Het huidig tweeledig systeem is niet echt geslaagd en brengt in de dagelijkse praktijk vele problemen met zich mee. Daarom heeft de regering beslist het Instituut te belasten met het opstellen van de opleidingsprogramma's en met de uitvoering ervan. De programma's zullen moeten overeenstemmen met de richtlijnen die door de Hoge Raad voor de Justitie zijn vooropgesteld voor de magistraten en voor de gerechtelijke stagiairs. Deze programma's zullen ook conform moeten zijn aan de richtlijnen van de minister van Justitie wanneer het andere personeelscategorieën betreft.

De Hoge Raad voor de Justitie stelt de richtlijnen op voor het beleid inzake de opleiding van de magistraten en de gerechtelijke stagiairs. Zo ook versterkt het wetsontwerp de essentiële opdracht van de Hoge Raad voor de Justitie om op te treden als extern controleorgaan van de rechterlijke macht. Het is inderdaad zo dat wanneer de volledige bevoegdheid in handen zou komen te liggen van de Hoge Raad voor de Justitie, dit mogelijk kan leiden tot het verlies van de onontbeerlijke afstand bij het uitoefenen van de controlefunctie die deze toekomt. Om die reden meent de regering dat de bevoegdheid inzake de beleidslijnen, de positie van de Hoge Raad voor de Justitie versterkt in haar controleopdracht.

Het wetsontwerp bevestigt een andere essentiële beslissing, namelijk een verhoging van de kredieten ten voordele van de professionele opleiding.

De budgetverhoging is om verschillende redenen gerechtvaardigd: de professionalisering van de opleiding wordt aangemoedigd, grotendeels met de oprichting van het Instituut maar ook met de modernisering van het statuut van het personeel, het departement neemt nieuwe verplichtingen op zich inzake de opleiding; de minister denkt met name aan artikel 259*sexies* betreffende de specifieke mandaten maar ook aan de oprichting binnen het Instituut voor opleiding van de Evaluatiecommissies van de gerechtelijke stage.

Het Instituut telt drie organen: de raad van bestuur, de directie en het wetenschappelijk comité. De minister verwijst voor meer details naar de werkzaamheden die terzake in de Senaat hebben plaatsgevonden. Het ontwerp dat nu onderzocht wordt, werd onderworpen aan het advies van de Hoge Raad voor de Justitie. Die heeft

septembre 2006. Devant le Sénat, la ministre a qualifié cet avis de défensif. Le Sénat a souhaité entendre les présidents des commissions de désignation et de nomination. Lors de leur audition, ils ont commenté l'avis qui a été rendu mais ils n'ont pas émis d'objection à l'égard du projet à condition que l'on respecte l'indépendance des magistrats, que l'on opte pour un organe fédéral et que l'on regroupe les compétences de conception et d'exécution des formations. Le présent projet rencontre ces trois exigences et donne de nombreuses garanties tant en termes budgétaires qu'en termes structurels, ce qui conforte la très large autonomie de l'Institut. La compétence de contrôle du Conseil Supérieur de la Justice à l'égard de l'Institut se trouve renforcée car outre les directives et la conformité des programmes à celle-ci, les présidents des Commissions du Conseil Supérieur de la Justice sont membres de droit du Conseil d'administration (article 11), le Conseil Supérieur de la Justice intervient dans les procédures de nominations (par voie d'avis – articles 11, 15, 27). De nombreux ponts ont ainsi été créés.

De nombreux amendements ont été discutés et adoptés. La plupart des remarques du service évaluation de la législation du Sénat ont été intégrée et le texte a été considérablement amélioré. Plusieurs amendements relatifs aux Commissions d'évaluation du stage judiciaire qui sont instituées au sein de l'Institut ont été déposés. Mais aussi d'autres qui concernent la formation pratique et théorique (et obligatoire) dispensée à tout nouveau magistrat issu de la deuxième voie (examen d'aptitude professionnelle) ou de la troisième voie (avocats de plus de vingt ans) et qui porte sur le fonctionnement interne des juridictions et l'adaptation du Code judiciaire à la création de l'Institut.

L'adoption du projet de loi par la Chambre constituera un moment important car attendu depuis très longtemps – certains ont parlé de quinze ans. Lorsque l'Institut sera installé, on pourra alors véritablement parler de politique de formation à mener, de plan d'action à définir, de réflexion globale à poursuivre, le tout réalisé par des personnes compétentes. À ce sujet, il sera nécessaire de recruter des spécialistes en la matière, il ne faudra pas craindre d'ouvrir les profils de fonction, profils qui seront rédigés avec la collaboration du Conseil supérieur de la Justice, à certaines spécialisations absentes aujourd'hui de l'ordre judiciaire. Le caractère multidisciplinaire des compétences sera un gage de réussite de l'action du futur Institut.

op 27 septembre 2006 dat advies verleend. Voor de Senaat heeft de minister dat advies toen als zijnde defensief gekwalificeerd. De Senaat wenste de voorzitters van de commissies voor aanwijzing en benoeming te horen. Tijdens die hoorzitting gaven ze weliswaar commentaar op het verstrekte advies maar hebben ze geen bezwaar geuit tegen het ontwerp, op voorwaarde dat men de onafhankelijkheid van de magistraten respecteert, dat men opteert voor een federaal orgaan en dat men de bevoegdheden inzake conceptie en uitvoering van de opleidingen hergroepert. Dit ontwerp komt tegemoet aan deze drie eisen en verschafft talrijke waarborgen, zowel in budgettaire als in structurele termen, wat de ruime autonomie van het Instituut versterkt. De bevoegdheidscontrole van de Hoge Raad voor de Justitie ten aanzien van het Instituut wordt versterkt, want naast de richtlijnen en de conformiteit van de programma's hiermee, zijn de voorzitters van de Commissies van de Hoge Raad voor de Justitie van rechtswege lid van de raad van bestuur (artikel 11) en komt de Hoge Raad voor de Justitie tussen bij de benoemingsprocedures (via advies – artikelen 11, 15 en 27). Op deze wijze werden er talrijke bruggen geslagen.

Er werden talrijke amendementen bediscussieerd en aangenomen. De meeste opmerkingen van de dienst evaluatie van de wetgeving van de Senaat werden geïntegreerd en de tekst werd gevoelig verbeterd. Amendementen inzake de Evaluatiecommissies van de gerechtelijke stage die ingesteld zijn binnen het Instituut werden ingediend. Maar ook andere, die betrekking hebben op de praktische en theoretische (en verplichte) opleiding die verstrekt wordt aan elke nieuwe magistraat die via de tweede weg komt (examen van professionele geschiktheid) of via de derde weg (advocaten van meer dan twintig jaar) en die betrekking heeft op de interne werking van de jurisdicities en op de aanpassing van het Gerechtelijk Wetboek aan de oprichting van het Instituut.

De aanneming van het ontwerp door de Kamer zal een belangrijk moment zijn, want men wacht er reeds lang op – sommigen hebben het zelfs over vijftien jaar. Wanneer het Instituut zal geïnstalleerd zijn, zal men pas echt kunnen spreken over een te voeren opleidingsbeleid en over een te definiëren actieplan, dat alles gerealiseerd door bekwame personen. Hiervoor zal het nodig zijn dat specialisten terzake worden aangeworven, men zal niet bang moeten zijn om de functieprofielen, die zullen opgesteld worden in samenwerking met de Hoge Raad voor de Justitie, open te stellen voor bepaalde specialisaties die thans in de rechterlijke orde ontbreken. Het multidisciplinaire karakter van de bevoegdheden zal een waarborg van succes zijn voor de actie van het toekomstige instituut.

La formation professionnelle est incontestablement un vecteur essentiel de modernité. Le retard accusé aujourd’hui en matière de formation doit être comblé au plus vite. Le seuil de 1,9% repris dans le projet de loi constitue le minimum de l’effort en formation identique à celui demandé au patronat du secteur privé dans le cadre du pacte des générations.

B. Exposé introductif de M. Melchior Wathelet, auteur principal de la proposition de loi modifiant le Code judiciaire en vue de transférer la compétence en matière de formation des magistrats au Conseil supérieur de la Justice (DOC 51 0849/1)

M. Melchior Wathelet (cdH) constate que la proposition de loi poursuit les mêmes objectifs que le projet de loi à l’examen, mais propose pourtant une autre solution à cet égard. La proposition de loi ne porte que sur la formation des magistrats et propose, conformément aux dispositions constitutionnelles, de charger le Conseil supérieur de la Justice de la pleine compétence en la matière. Le projet de loi va toutefois bien plus loin.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Alain Courtois (MR) constate que le projet de loi à l’examen poursuit les mêmes objectifs que la proposition de loi n° 849. Dès lors, il souscrit au projet de loi à l’examen.

M. Melchior Wathelet (cdH) constate que les prérogatives du Conseil supérieur de la Justice au sein du nouvel Institut à créer sont limitées. La ministre a déclaré au Sénat que le gouvernement estime qu’avec le projet de loi à l’examen, la compétence en matière de définition de la politique renforce précisément la position du Conseil supérieur de la Justice dans le cadre de sa mission de contrôle. Cependant, il est évident, selon le membre, qu’après que le CSJ aura établi les lignes de force politiques en ce qui concerne la formation, la formation des magistrats lui échappera complètement. Pourquoi a-t-on opté pour cette piste? Comment la ministre justifie-t-elle cette décision eu égard aux dispositions constitutionnelles applicables?

M. Tony Van Parys (CD&V) estime que cette problématique requiert un débat approfondi. Toutefois, le membre n’a pas l’impression que telle soit l’intention de la ministre et des groupes de la majorité.

De professionele opleiding is zonder enige twijfel een essentiële drager van de moderniteit. De achterstand die er vandaag is inzake opleiding moet zo snel mogelijk moeten worden ingehaald. De drempel van 1,9% die hernomen is in het wetsontwerp is de minimale inspanning inzake opleidingen die identiek is aan hetgeen in het kader van het Generatiepact gevraagd wordt van het patronaat van de privé-sector.

B. Inleidende uiteenzetting door de heer Melchior Wathelet (cdH), hoofdindienaar van het wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek teneinde de bevoegdheid inzake de magistratenopleiding over te hevelen naar de Hoge Raad voor de Justitie (DOC 51 0849/001)

De heer Melchior Wathelet (cdH) stelt vast dat het wetsvoorstel hetzelfde doel nastreeft als het wetsontwerp doch hiervoor een andere oplossing voorstelt. Het wetsvoorstel heeft enkel betrekking op de magistratenopleiding en stelt voor om overeenkomstig de grondwettelijke bepalingen de Hoge Raad voor de Justitie te belasten met de volledige bevoegdheid terzake. Het wetsontwerp gaat echter veel verder.

II.— ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en bemerkingen van de leden

De heer Alain Courtois (MR) stelt vast dat het wetsontwerp tegemoet komt aan de doelstellingen van het wetsvoorstel nr. 849. Het wetsontwerp draagt dan ook zijn goedkeuring weg.

De heer Melchior Wathelet (cdH) stelt vast dat de prerogatieven van de Hoge Raad voor de Justitie binnen het nieuw op te richten Instituut beperkt zijn. De minister heeft in de Senaat gesteld dat de regering met dit wetsontwerp van oordeel is dat de bevoegdheid inzake de beleidslijnen, de positie van de Hoge Raad voor de Justitie juist versterkt in haar controleopdracht. Het is volgens het lid evenwel duidelijk dat na het geven van beleidslijnen inzake de opleiding, de magistratenvorming volledig uit de handen glipt van de HRJ. Waarom werd voor deze piste gekozen? Hoe rechtvaardigt de minister, gelet op de toepasselijke grondwetsbepalingen, deze beslissing?

De heer Tony Van Parys (CD&V) is van oordeel dat deze problematiek een grondig debat vergt. Het lid heeft evenwel niet de indruk dat dit de bedoeling is van de minister en de meerderheidsfracties.

Il a été décidé d'invoquer, pour le projet de loi à l'examen, l'article 77 de la Constitution, de manière à pouvoir l'examiner d'abord au Sénat à la fin de l'année civile, par l'intermédiaire de la discussion de la loi-programme et du budget. Le membre souligne que la ministre elle-même, dans son exposé des motifs (Doc Sénat, 3-1889/1, 10-11), met en question l'applicabilité de la procédure bicamérale obligatoire. Elle explique que la décision a été dictée par des raisons d'opportunité.

Il serait indiqué que ce projet de loi important fasse l'objet d'un débat avec les acteurs concernés, comme le Conseil consultatif de la magistrature, ainsi que les représentants des facultés de droit et des barreaux. Par ailleurs, compte tenu des objections constitutionnelles relatives au projet de loi à l'examen, il convient de solliciter l'avis de constitutionnalistes. Il semble toutefois que tel ne sera pas le cas.

Le groupe CD&V regrette vivement cette absence de consultation.

Le membre constate que le projet de loi à l'examen soulève une série d'objections qui appellent une réponse de la ministre.

L'Institut qui doit être créé sera compétent en matière de formation de la magistrature, des stagiaires judiciaires, des référendaires, des greffiers et du personnel des greffes. L'Institut prendra en charge la formation judiciaire dans un contexte très large allant de la formation initiale à la formation permanente, en passant par l'accompagnement de la carrière.

Cet Institut disposera d'un budget considérable de 10 360 966 euros, soit 1,9 % de la masse salariale du SPF Justice. L'Institut peut en outre percevoir des rémunérations pour les services qu'il preste. Il peut donc proposer des formations permanentes aux avocats, aux notaires et aux huissiers de justice.

Les moyens alloués à cet Institut dépassent le budget global de toutes les facultés de droit belges. Cette affectation des deniers publics est-elle bien raisonnable?

Le projet de loi prévoit que l'Institut sera placé sous le pouvoir de contrôle financier du ministre de la Justice et du ministre du Budget.

Les organes de l'Institut sont le conseil d'administration, la direction et le comité scientifique. La direction est composée de trois membres nommés sur proposition du ministre de la Justice. Il est frappant de constater que le directeur de l'Institut ne doit pouvoir apporter la preuve de la connaissance de la deuxième langue nationale que six mois après sa désignation. Cette disposition donne à penser qu'on a déjà un candidat en

Er werd beslist om voor dit wetsontwerp beroep te doen op artikel 77 van de Grondwet opdat het op het einde van het burgerlijk jaar, en temidden van de besprekking van de programmawet en begroting, eerst behandeld zou kunnen worden in de Senaat. Het lid wijst erop dat de minister zelf in haar memorie van toelichting (Documenten Senaat, 3-1889/1, 10-11) de toepasselijkheid van de verplichte bicamerale procedure in vraag stelt. Zij verduidelijkt dat de beslissing door opportunitetsredenen werd ingegeven.

Het ware aangewezen dat over dergelijk belangrijk wetsontwerp een debat zou georganiseerd worden met de betrokken actoren, zoals de Adviesraad voor de Magistratuur, de vertegenwoordigers van de rechtsfaculteiten en van de balies. Voorts zou gelet op de grondwettelijke bezwaren over dit wetsontwerp het advies moeten worden ingewonnen van grondwetspecialisten. Het lijkt er evenwel niet op dat dit zal gebeuren.

De CD&V-fractie betreurt dit ten zeerste.

Het lid stelt vast dat er ten aanzien van dit wetsontwerp een aantal fundamentele bezwaren bestaan die een antwoord vereisen van de minister.

Het op te richten Instituut zal bevoegd zijn voor de vorming van de magistratuur, de gerechtelijke stagiairs, de referendarissen, de parketjuristen, de griffiers en het griffiepersoneel. Het Instituut zal belast worden met de gerechtelijke opleiding in heel ruime context: het betreft zowel de initiële als de permanente opleiding en de loopbaanbegeleiding.

Dit Instituut zal beschikken over een aanzienlijke budget, zijnde 1,9% van de jaarlijkse loonmassa van de FOD Justitie of 10 360 966 euro. Voorts kan het Instituut daarnaast ook vergoedingen bekomen voor verleende diensten. Het kan dus permanente vorming aanbieden aan advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders.

De aan dit Instituut toegewezen middelen overstijgt het gezamenlijk budget van alle Belgische rechtsfaculteiten. Is dit wel een efficiënte manier om overheidsmiddelen aan te wenden?

Het wetsontwerp bepaalt dat het Instituut onder de financiële controlebevoegdheid komt te staan van de ministers van Justitie en van Begroting.

De organen ervan zijn de raad van bestuur, de directie en het wetenschappelijk comité. De directie bestaat uit drie leden benoemd op voordracht van de minister van Justitie. Het valt evenwel op dat de directeur van het Instituut pas binnen zes maanden na zijn aanstelling blijk moet kunnen geven van de kennis van de tweede landstaal. Deze bepaling geeft de indruk dat men al een kandidaat voor deze functie voor ogen heeft. Het

vue pour cette fonction. L'intervenant estime cependant qu'il va de soi que la personne doit remplir toutes les conditions au moment de la désignation. Il est également prévu qu'il doit être titulaire d'un diplôme de niveau universitaire, sans autres formalités. L'intervenant s'étonne quelque peu des conditions minimales fixées pour une fonction d'une telle importance.

Le conseil d'administration, de composition paritaire, compte douze membres. Le projet de loi prévoit que les membres ont droit à un jeton de présence. Cela peut poser problème pour les magistrats, à la lumière de l'article 155 de la Constitution.

Le comité scientifique se compose de dix-sept membres. Ce comité rendra les avis ou formulera les recommandations prévus à l'article 26. Compte tenu de la description qui en est donné, reste à savoir dans quelle mesure ce comité est compatible avec l'article 127 de la Constitution.

En matière de financement, l'article 38 du projet de loi dispose ce qui suit:

«L'Institut dispose des ressources budgétaires fournies par des crédits inscrits au budget administratif du Service public fédéral Justice.

Ces crédits s'élèvent pour l'année budgétaire qui suit celle au cours de laquelle le présent article entre en vigueur au moins à 0,9% de la masse salariale annuelle du personnel visé à l'article 2 prévue pour l'année considérée.

Par masse salariale, il convient d'entendre la charge budgétaire globale à supporter par le budget administratif du Service public fédéral Justice, qui comprend les charges patronales, les allocations familiales, le pécule de vacances, l'allocation de fin d'année et l'allocation de foyer ou de résidence.

Le pourcentage visé à l'alinéa 2 est augmenté chaque année de 0,25% durant les quatre années budgétaires suivantes, pour atteindre le seuil de 1,9%.».

D'après le membre, cette disposition viole l'article 174, alinéa 1er, de la Constitution qui prévoit le principe de l'annualité budgétaire.

Concernant le contexte constitutionnel, ce sont, dans ce cadre, les articles 127 et 151 de la Constitution qui revêtent de l'importance.

– L'article 127 de la Constitution attribue la compétence en matière d'enseignement aux Communautés française et flamande. L'article 4 de la loi spéciale de réformes institutionnelles prévoit qu'il convient notamment d'entendre par enseignement la reconversion et le recyclage professionnels, à l'exception des règles

is volgens de spreker echter vanzelfsprekend dat op het ogenblik van de aanstelling de persoon voldoet aan alle voorwaarden. Voorts wordt bepaald dat hij in het bezit moet zijn van een universitair niveau, zonder meer. De minimale vereisten voor dergelijke belangrijke functie verbazen de spreker dan ook enigszins.

De raad van bestuur is paritair samengesteld uit twaalf leden. Het wetsontwerp bepaalt dat de leden recht hebben op zitpenningen. In het licht van artikel 155 van de Grondwet kan dit ten aanzien van de magistraten een probleem stellen.

Het wetenschappelijk comité bestaat uit zeventien leden. Dit comité zal de in artikel 26 bedoelde adviezen of aanbevelingen verstrekken. Gelet op de omschrijving stelt zich evenwel de vraag in welke mate dit comité compatibel is met artikel 127 van de Grondwet.

Inzake de financiering. Artikel 38 van het wetsontwerp bepaalt hierover het volgende:

«Het Instituut beschikt over begrotingsmiddelen via kredieten die zijn ingeschreven op de administratieve begroting van de federale overheidsdienst Justitie.

Deze kredieten bedragen voor het budgettaire jaar volgende op het jaar waarin dit artikel in werking treedt, ten minste 0,9% van de jaarlijkse loonmassa van het personeel bedoeld in artikel 2 voorzien voor het betrokken jaar.

Onder loonmassa wordt verstaan de totale budgettaire last te dragen door de administratieve begroting van de federale overheidsdienst Justitie, waarin de werkgeversbijdragen, de kinderbijslag, het vakantiegeld, de eindejaarstoelage en de haard- en standplaatsstoelage zijn begrepen.

Het percentage bedoeld in het tweede lid wordt gedurende de vier daarop volgende budgettaire jaren, elk jaar verhoogd met 0,25%, om de drempel van 1,9% te bereiken.»

Deze bepaling is volgens het lid in strijd met artikel 174, eerste lid, van de Grondwet dat voorziet in het principe van de eenjarigheid van de begroting.

Wat de grondwettelijke context betreft. In deze zijn de artikelen 127 en 151 van de Grondwet van belang.

– Artikel 127 van de Grondwet geeft aan de Franse en Vlaamse Gemeenschap de bevoegdheid over het onderwijs. Artikel 4 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen stipuleert dat onder onderwijs onder meer wordt verstaan de beroepsomscholing en – bijscholing, met uitzondering van de regeling van de

relatives à l'intervention dans les dépenses inhérentes à la sélection, la formation professionnelle et la réinstallation du personnel recruté par un employeur en vue de la création d'une entreprise, de l'extension ou de la reconversion de son entreprise.

Le professeur Jan Velaers (UA) explique que selon le Conseil d'État, il convient d'entendre par enseignement, comme le prévoit l'article 127 de la Constitution, tous les niveaux d'enseignement. Le Conseil d'État a affirmé qu'il n'appartient pas non plus au législateur fédéral d'organiser un institut de formation administrative interuniversitaire, étant donné que cela relève de l'organisation de l'enseignement.

Dans un arrêt de la Cour d'arbitrage du 22 janvier 1986, il a été déclaré expressément que les Communautés ont compétence afin de réglementer l'enseignement sous toutes ses formes. Le membre n'a connaissance que des exceptions suivantes au principe prévu à l'article 127 de la Constitution, à savoir l'école militaire et l'exception constitutionnelle prévue pour le Conseil supérieur de la Justice (article 151 de la Constitution).

– L'article 151 de la Constitution dispose que le Conseil supérieur de la Justice exerce ses compétences en matière d'accès à la fonction de juge ou d'officier du ministère public et en ce qui concerne la formation des juges et des officiers du ministère public. Cette disposition constitutionnelle est précisée à l'article 259bis-9 du Code judiciaire.

La combinaison des articles 127 et 151 de la Constitution mène à la conclusion qu'en vertu de ceux-ci, le Conseil supérieur de la Justice est compétent et doit par la suite conclure des accords de coopération avec les Communautés.

Le projet de loi attribue cependant cette compétence au nouvel Institut à créer, sans tenir compte des dispositions constitutionnelles.

Le membre attire expressément l'attention des membres de la commission sur cette pratique inconstitutionnelle.

La formation du personnel judiciaire est également confiée à l'Institut. Il s'agit cependant d'une compétence communautaire. Le projet de loi est donc contraire aux articles 127 et 151 de la Constitution. En effet, seule la formation des magistrats a été confiée au Conseil supérieur de la Justice (art. 151 de la Constitution).

En ce qui concerne les rapports entre l'Institut et le Conseil supérieur de la Justice, force est de constater que le projet de loi réduit la compétence du CSJ en matière de formation des magistrats. Il met ainsi un terme à la lutte menée à cet égard entre le CSJ et le SPF Justice.

tegemoetkoming in de uitgaven inherent aan de selectie, de beroepsopleiding en de nieuwe installatie van het personeel door een werkgever in dienst genomen met het oog op de oprichting van een onderneming, de uitbreidings of de overschakeling van zijn onderneming.

Professor Jan Velaers (UA) verduidelijkt dat overeenkomstig de Raad van State onder het onderwijs zoals bedoeld in artikel 127 GW, alle niveaus van onderwijs moeten begrepen worden. De Raad van State stelde dat de organisatie van een interuniversitair instituut voor administratieve opleiding evenmin aan de federale wetgever toekomt aangezien het de inrichting van het onderwijs betreft.

In een arrest van het Arbitragehof van 22 januari 1986 werd uitdrukkelijk gesteld dat de gemeenschappen bevoegd zijn om onderwijs in al zijn vormen te regelen. Het lid heeft kennis van slechts de volgende uitzonderingen op het principe van artikel 127 van de Grondwet, zijnde de militaire school en de grondwettelijke uitzondering voor de Hoge Raad voor de Justitie (artikel 151 van de Grondwet).

– Artikel 151 van de Grondwet stelt dat de Hoge Raad voor de Justitie zijn bevoegdheid uitoefent inzake de toegang tot het ambt van rechter of van ambtenaar van het openbaar ministerie en inzake de vorming van de rechters en de ambtenaar van het openbaar ministerie. Deze grondwettelijke bepaling wordt verder uitgewerkt in artikel 259bis-9 van het Gerechtelijk Wetboek

De samenlezing van de artikelen 127 en 151 van de Grondwet leidt tot de conclusie dat in deze de Hoge Raad voor de Justitie bevoegd is en dan naderhand samenwerkingsakkoorden moet afsluiten met de gemeenschappen.

Het wetsontwerp kent evenwel de bevoegdheid toe aan het nieuwe op te richten Instituut en legt de grondwettelijke bepalingen naast zich neer.

Het lid vestigt met nadruk de aandacht van de commissieleden op deze ongrondwettelijke handelswijze.

De opleiding en de vorming van het gerechtelijk personeel worden eveneens toevertrouwd aan het Instituut. Het betreft evenwel zonder meer een gemeenschapsbevoegdheid en is derhalve in strijd met de artikelen 127 en 151 van de Grondwet. Enkel de vorming van de magistraten werd immers toevertrouwd aan de Hoge Raad voor de Justitie (art. 151 G.W.).

Wat de verhouding van het Instituut en de Hoge Raad voor de Justitie betreft. Dit wetsontwerp reduceert de bevoegdheid van de HRJ inzake de opleiding en vorming van de magistraten. Het is het sluitstuk van de strijd hierover tussen de HRJ en de FOD Justitie.

Le membre renvoie à cet égard à la remarque quelque peu critique formulée par les représentants du Conseil d'État lors de l'examen de ce projet de loi au Sénat:

«L'intervenante souligne qu'à l'origine, le Conseil supérieur de la Justice avait effectivement supposé que l'article 151 de la Constitution lui conférait une compétence importante en matière de formation. Toutefois, il a rapidement été confronté à la réalité des articles du Code judiciaire qui prévoient que les compétences attribuées au Conseil supérieur par le pouvoir exécutif se cantonnent à la conception pure et la dimension intellectuelle de la formation. Toutefois, il y a eu une période où le Conseil supérieur a occupé le terrain et comblé lui-même les lacunes que le ministère de la Justice n'avait pas remarquées. En cas de litiges avec le ministère de la Justice, il a toujours été clairement souligné que le Conseil supérieur de la Justice n'avait qu'une compétence consultative dans le domaine de la formation, étant donné que le budget relevait du ministère.

Par conséquent, le Conseil supérieur de la Justice ne s'est vu octroyer de facto que peu de compétences; il a été chargé de la rédaction de directives et de programmes; ses autres activités dans le domaine de la formation ont été tolérées.

L'intervenante doit dès lors reconnaître que le projet à l'examen ne représente pas un nouvel effritement des compétences du Conseil supérieur de la Justice dans la pratique.» (DOC Sénat, 3-1889/1, 32-33).

Le membre demande quelles sont les compétences concrètes en matière formation que conservera le Conseil supérieur à la suite de l'adoption du projet de loi à l'examen. Il semble en effet que l'on ait l'intention de détricoter les compétences du Conseil supérieur. S'il y a une raison à cela, il faut en discuter ouvertement en commission de la Justice. Quel est encore l'avenir de ce Conseil supérieur?

Le membre attire par ailleurs l'attention des membres sur le contraste criant entre l'avis du Conseil supérieur de la justice, tel qu'approuvé par l'assemblée générale de celui-ci, d'une part, et l'audition des représentants du CSJ, Mme Edith Van den Broeck et M. Jacques Hamaide, au Sénat, d'autre part.

Le rôle des communautés et des universités est quasi inexistant dans le projet de loi à l'examen. Ce serait faire preuve d'une vision progressiste que de confier la formation initiale et permanente des magistrats à deux centres interuniversitaires. Cette mission pourrait être inscrite dans l'actuel cadre constitutionnel par le biais d'un accord de coopération entre le Conseil supérieur de la justice et les centres universitaires. On pourrait

Hij verwijst terzake naar de toch wel enige, ietwat kritische bemerking van de vertegenwoordigers van de Hoge Raad tijdens de besprekking van dit wetsontwerp in de Senaat:

«Spreekster stipt aan dat de Hoge Raad voor de Justitie initieel inderdaad veronderstelde dat artikel 151 van de Grondwet haar een belangrijke bevoegdheid verleent inzake vorming. De HRJ werd echter snel geconfronteerd met de realiteit van de artikelen in het Gerechtelijk Wetboek waarbij de uitvoerende macht aan de Hoge Raad enkel bevoegdheden toekent op het vlak van het louter bedenken en het intellectueel bezig zijn met vorming. Op een bepaald ogenblik heeft de Hoge Raad wel het terrein bezet en de hiaten die door het ministerie van Justitie over het hoofd werden gezien, zelf opgevuld. Bij aanvaringen met het ministerie van Justitie, werd steeds duidelijk gesteld dat de HRJ slechts een adviesbevoegdheid had op het vlak van vorming; het budget was immers in handen van het ministerie.

Aldus kreeg de Hoge Raad de facto slechts weinig bevoegdheden toegekend; de Hoge Raad werd gelast met het opstellen van richtlijnen en programma's; hun overige activiteiten op het vlak van vorming werden oogluikend toegelaten.

Spreekster moet dus erkennen dat voorliggend ontwerp geen verdere aantasting betekent van de huidige bevoegdheden van de HRJ in de praktijk.»
(Documenten Senaat, 3-1889/1, 32-33).

Het lid wenst te vernemen welke bevoegdheden inzake vorming, met de aanneming van dit wetsontwerp, nog concreet zullen overblijven voor de Hoge Raad. Het lijkt erop dat men zinnens is om de bevoegdheden van de Hoge Raad geleidelijk aan uit te kleden. Als daar reden toe is dan moet dit debat openlijk worden gevoerd in deze commissie voor de Justitie. Wat is nog de toekomst voor de Hoge Raad?

Het lid vestigt voorts de aandacht van de leden op het schijnend contrast tussen het advies van de Hoge Raad voor de Justitie zoals goedgekeurd door diens algemene vergadering enerzijds en de hoorzitting met de vertegenwoordigers van de HRJ, mevrouw Edith Van den Broeck en de heer Jacques Hamaide, in de Senaat anderzijds.

De rol van de gemeenschappen en de universiteiten is in dit wetsontwerp quasi onbestaande. Het zou getuigen van een vooruitstrevende visie om de initiële en permanente opleiding van de magistraten toe te vertrouwen aan twee interuniversitaire centra. Dit zou gekaderd kunnen worden in de huidige grondwettelijke context bij wege van een samenwerkingsakkoord tussen de Hoge Raad en de universitaire centra. Men zou

également envisager (option qui emporte la préférence du groupe CD&V) une modification de l'article 151 de la Constitution, afin de confier exclusivement cette compétence aux communautés. Cette façon de procéder serait conforme à la réalité, étant donné que c'est précisément au niveau des facultés de droit et des universités que réside le savoir-faire en matière de formation. Par la même occasion, les communautés disposeraient d'une occasion unique pour mettre leurs propres accents. Le projet de loi à l'examen laisse passer une chance extraordinaire et entraînera un morcellement considérable des moyens.

Le membre déplore dès lors au plus haut point que ce projet de loi, en dépit de l'occasion qui se présente, confie une mission aussi importante à la structure vieillie d'un parastatal de la catégorie B. Une telle structure est non seulement fortement inféodée au pouvoir exécutif, mais est en outre complètement unitaire et dépassée.

Et ce, au moment où l'actuelle législature touche à sa fin et où la période d'affaires prudentes se profile à l'horizon. En cette fin de législature, on ne procédera plus qu'aux nominations, la mise en oeuvre du contenu et l'affectation des moyens incombe au gouvernement suivant. Cette façon de procéder n'est pas correcte et témoigne d'une culture politique révolue. C'est inacceptable.

De quelle manière l'indépendance du pouvoir judiciaire est-elle garantie dans cet Institut ? Est-il judicieux de confier à un même institut la formation des magistrats ainsi que celle des greffiers et des secrétaires de parquet ? Quelle sera la spécificité de la formation de magistrat au sein de cet immense Institut ? L'intervenant renvoie, à cet égard, au rapport du Sénat dans lequel on peut lire ce qui suit :

«Le CSJ craint toutefois que la spécificité des magistrats soit perdue de vue au sein d'un grand Institut. On risquerait ainsi de porter atteinte à leur indépendance.

D'autre part, on redoute que le budget consacré actuellement à la formation des magistrats soit, au sein de l'Institut, progressivement utilisé pour financer des formations au bénéfice d'autres catégories de personnes.». (Documents Sénat, 3-1889/1, 27)

L'intervenant souhaiterait connaître le point de vue de la magistrature sur cette manière d'agir.

En ce qui concerne le rôle du Parlement en la matière, le projet de loi stipule que l'Institut doit présenter chaque année un rapport au Parlement. L'intervenant souhaiterait obtenir un aperçu des rapports et avis qui, en vertu de dispositions légales, doivent être déposés à

ook, en dit draagt de voorkeur van de CD&V-fractie weg, de wijziging van artikel 151 van de Grondwet kunnen overwegen om deze bevoegdheid exclusief toe te vertrouwen aan de gemeenschappen. Dergelijke handelwijze zou overeenstemmen met de realiteit daar de *know how* met betrekking tot de opleiding en de vorming nu net aanwezig is op het niveau van de rechtsfaculteiten en de universiteiten. Het zou de gemeenschappen de unieke gelegenheid geven om de eigen accenten te leggen. Dit wetsontwerp laat een uitgelezen kans liggen en zal een enorme versnippering van middelen teweegbrengen.

Het lid betreurt ten zeerste dat het wetsontwerp, ondanks de gelegenheid die zich aandient, een dergelijke belangrijke opdracht toevertrouwt aan de verouderde structuur van een parastatale B. Dergelijke structuur is niet alleen sterk ingebed in de uitvoerende macht maar is daarenboven compleet unitair en achterhaald.

En dat op een ogenblik dat deze legislatuur ten einde loopt en de voorzichtige periode bijna aanbreekt. Tijdens deze legislatuur zal nog enkel worden overgegaan tot de benoemingen, de inhoudelijke invulling en de middelen zullen een opdracht zijn voor de volgende regering. Dit is geen correcte handelwijze en getuigt van oude politieke cultuur. Dit kan niet.

Op welke wijze wordt in dit Instituut de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht gegarandeerd? Is het een goede keuze om de opleiding van de magistraten en die van de griffiers en de parketsecretarissen in eenzelfde instituut onder te brengen? Wat zal de eigenheid van de magistratenopleiding binnen dit immens Instituut zijn? De spreker verwijst in deze naar het verslag van de Senaat waarin het volgende gesteld wordt:

«De HRJ vreest echter dat de eigenheid van de magistraten in een groot Instituut verloren dreigt te gaan. Op die manier komt hun onafhankelijkheid in het gedrang.

Voorts bestaat de vrees dat het budget dat nu aan de opleiding van de magistraten wordt besteed, in het Instituut geleidelijk aan zal worden aangewend om opleidingen van andere categorieën te financieren.». (Documenten Senaat, 3-1889/1, 27)

De spreker had graag kennis genomen van het standpunt van de magistratuur over deze werkwijze.

Over de rol van het Parlement in deze. Het wetsontwerp stipuleert dat het Instituut jaarlijks een verslag moet voorleggen aan het Parlement. De spreker wenst een overzicht te bekomen van de verslagen en adviezen die krachtens wettelijke bepalingen moeten worden

la Chambre des représentants et qui ont été renvoyés à la commission de la Justice. Les moments où ces rapports et avis ont été examinés sont extrêmement limités.

Le contrôle parlementaire de la formation des magistrats et du personnel de l'ordre judiciaire sera inexistant dans les faits, alors que cet Institut dispose d'une quantité importante de fonds publics. Le ministre ne pourra même pas être interpellé à ce sujet, étant donné la personnalité juridique propre de l'Institut.

Le projet de loi prévoit également, en ce qui concerne le stage, la création de nouveaux organes. L'intervenant souhaiterait savoir dans quelle mesure il est tenu compte du projet de loi modifiant diverses dispositions du Code judiciaire relatives à l'accès à la magistrature, DOC 51 2624/001. Il renvoie en particulier à l'observation formulée en la matière par le service d'évaluation de la législation du Sénat.

La ministre répond que, dans un souci de cohérence, le projet de loi à l'examen a été adapté. Elle souligne ensuite que ce projet de loi ne modifie pas le stage judiciaire.

M. Tony Van Parys (CD&V) estime que ces projets de loi devraient être examinés simultanément.

Il conclut que le projet de loi à l'examen soulève des questions fondamentales sur le plan de la Constitution, de la bonne gestion et de la participation des personnes qui doivent l'appliquer sur le territoir.

B. Réponses de Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice

Réagissant à l'observation de *M. Melchior Wathelet, Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice*, répond qu'en matière de formation, la Constitution n'a accordé aucune compétence exclusive au Conseil supérieur de la Justice. Dans l'état actuel des choses, si les programmes de formation émanent du Conseil supérieur, leur exécution appartient toutefois au SPF Justice. À l'avenir, ces deux tâches seront exécutées par une institution unique, à savoir par l'Institut qui sera créé conformément au projet de loi à l'examen. En cette matière, le projet de loi accorde toutefois au Conseil supérieur de la Justice la compétence de rédiger des directives générales relatives à la formation des magistrats et des stagiaires judiciaires.

ingedien bij de Kamer van volksvertegenwoordigers en verzonden werden naar de commissie voor de Justitie. De momenten waarop deze besproken zijn geweest, zijn uitermate beperkt.

De parlementaire controle op de opleiding en vorming van de magistraten en het personeel van de rechterlijke orde zal in de feiten onbestaande zijn, terwijl dit Instituut over belangrijke overheidsgelden beschikt. De minister zal hierover zelfs niet geïnterpelleerd kunnen worden gelet op de eigen rechtspersoonlijkheid van het Instituut.

Het wetsontwerp voorziet ook inzake de stage in de oprichting van nieuwe organen. De spreker wenst te vernemen in welke mate rekening wordt gehouden met het wetsontwerp tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de toegang tot de magistratuur, DOC 51 2624/001. Hij verwijst in het bijzonder naar de bemerking terzake van de dienst wets-evaluatie van de Senaat.

De minister antwoordt dat met het oog op de coherentie het ter besprekking liggende wetsontwerp werd aangepast. Zij wijst er voorts op dat dit wetsontwerp de gerechtelijke stage niet wijzigt.

De heer Tony Van Parys (CD&V) meent dat deze wetsontwerpen terzelfdertijd zouden besproken moeten worden.

Hij concludeert dat dit wetsontwerp fundamentele vragen doet rijzen van constitutionele aard, van behoorlijk management en van betrokkenheid van diegenen die ermee moeten werken.

B. Antwoorden van mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Justitie

Verwijzend naar de bemerking van *de heer Melchior Wathelet* antwoordt *mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eersteminister en minister van Justitie*, dat de Grondwet inzake de opleiding geen exclusieve bevoegdheid heeft toegekend aan de Hoge Raad voor de Justitie. In de huidige stand van zaken zijn de opleidingsprogramma's weliswaar afkomstig van de Hoge Raad doch de uitvoering ervan ligt in handen van de FOD Justitie. In de toekomst zullen deze beide taken uitgevoerd worden door een enkele instelling, namelijk het met dit wetsontwerp op te richten Instituut. Het wetsontwerp geeft de Hoge Raad voor de Justitie in deze wel de bevoegdheid om algemene richtlijnen op te stellen inzake de opleiding van de magistraten en de gerechtelijke stagiairs.

Le gouvernement n'a pas retenu la piste proposée par la proposition de loi n° 849, qui consistait à confier au Conseil supérieur de la Justice la compétence en matière de formation, étant donné que l'Institut sera compétent tant pour les formations de la magistrature et des stagiaires judiciaires que pour celles du personnel judiciaire. Étant donné que le CSJ édictera des directives générales, une étroite collaboration verra le jour entre le CSJ, d'une part, et l'Institut, d'autre part.

Quant à la conformité du projet de loi à l'examen avec les dispositions constitutionnelles, la ministre renvoie à son exposé introductif et au débat approfondi qui s'est tenu au Sénat à ce sujet. Elle fait observer, en outre, que lors de la séance plénière au Sénat, le constitutionnaliste et sénateur cdH, M. Francis Delpérée, avait confirmé son point de vue. Le ministre flamand qui a l'enseignement dans ses attributions, M. Frank Vandenbroucke, s'est également rallié à la position du gouvernement fédéral pour le Parlement flamand.

Il va de soi que l'on n'a pas créé cet institut pour concurrencer les universités. L'objectif est que toutes ces institutions collaborent. L'Institut ne doit pas refaire ce que les universités ont déjà fait. Il doit, au contraire, pouvoir compter sur le soutien de ces dernières pour organiser les formations. Ainsi, l'Institut pourrait, par exemple, prendre en charge les frais d'inscription des magistrats qui participent à des formations postuniversitaires.

Le comité scientifique a également été ouvert à quatre membres de la communauté académique, dont deux proposés par le Conseil Interuniversitaire de la Communauté française et deux par le *Vlaamse Interuniversitaire Raad*.

Enfin, l'article 13, 6°, proposé prévoit explicitement la conclusion de contrats et de protocoles d'accord mutuels avec les institutions, organisations ou associations qui ont la formation professionnelle comme objectif.

Tout est donc mis en œuvre pour que l'Institut collabore étroitement avec les universités.

En ce qui concerne le directeur, celui-ci ne doit effectivement pas nécessairement être un juriste. Il ou elle peut en outre être parfaitement bilingue sans que cela soit étayé *ab initio* par un certificat de bilinguisme. Le gouvernement a estimé qu'il s'indiquait que tous les candidats aptes possibles puissent être pris en considération pour pourvoir à cette fonction. Le candidat nommé directeur fournira par la suite le document officiel qui confirme son bilinguisme. Le Conseil d'État n'a d'ailleurs pas formulé d'objection par rapport à cette

De regering heeft niet gekozen voor de in het wetsvoorstel nr. 849 voorgestelde piste om de Hoge Raad voor de Justitie te belasten met de volledige bevoegdheid inzake de opleidingen omdat het Instituut zowel bevoegd zal zijn voor de opleidingen voor de magistratuur en de gerechtelijke stagiairs als voor het gerechtelijk personeel. Aangezien de HRJ algemene richtlijnen zal geven, zal er een nauwe samenwerking bestaan tussen de HRJ enerzijds en het Instituut anderzijds.

Inzake de conformiteit van dit wetsontwerp met de grondwettelijke bepalingen verwijst de minister naar haar inleidende uiteenzetting en de uitgediepte besprekking hierover in de Senaat. Zij merkt voorts op dat haar zienswijze terzake tijdens de besprekking ervan in de plenaire zitting van de Senaat werd bijgetreden door grondwetspecialist en cdH senator, de heer Francis Delpérée. De Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs, de heer Frank Vandenbroucke, heeft de stelling van de federale regering voor het Vlaams Parlement eveneens onderschreven.

Het Instituut is vanzelfsprekend niet opgericht als concurrent van de universiteiten. Het is de bedoeling dat beide samenwerken. Het Instituut moet niet opnieuw doen wat reeds gedaan werd door de universiteiten. Het moet daarentegen kunnen rekenen op de steun van de universiteiten voor de organisatie van de opleidingen. Zo kan bijvoorbeeld het Instituut de inschrijvingskosten op zich nemen van de magistraten die aan post-universitaire opleidingen deelnemen.

Het wetenschappelijk comité werd ook opengesteld voor vier leden van de academische gemeenschap waaronder twee voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad en twee door de *Conseil Interuniversitaire de la Communauté française*.

Tot slot voorziet het ontworpen artikel 13, 6°, uitdrukkelijk in de afsluiting van wederzijdse overeenkomsten en samenwerkingsprotocollen met instellingen, organisaties of verenigingen die de beroepsopleiding tot doel hebben.

Aldus wordt alles in het werk gesteld opdat het Instituut nauw samenwerkt met de universiteiten.

Wat de directeur betreft. Deze moet inderdaad niet noodzakelijk een jurist zijn. Hij of zij kan voorts perfect tweetalig zijn zonder dat dit *ab initio* gestaafd dient te worden door een certificaat van tweetaligheid. De regering heeft het aangewezen geacht dat voor de invulling van deze functie alle mogelijke geschikte kandidaten in aanmerking kunnen worden genomen. De als directeur benoemde kandidaat zal naderhand het officieel document verstrekken die zijn tweetaligheid bevestigt. De Raad van State heeft ten aanzien van deze werkwijze

façon de procéder. Le profil de la fonction de directeur sera établi conformément aux propositions formulées par le Conseil d'État.

L'observation formulée au sujet des jetons de présence des magistrats étonne dès lors quelque peu la ministre, compte tenu du fait que ce n'est pas exceptionnel. Le Conseil d'État n'a pas non plus formulé d'observations à ce sujet.

En ce qui concerne l'article 26 proposé et la mission du comité scientifique, la ministre souligne que cet article forme un tout avec l'article 3 du projet de loi.

En ce qui concerne le principe de l'annualité budgétaire, la ministre renvoie à son exposé au Sénat, où elle a précisé que le Conseil d'État estime que *la programmation pluriannuelle indiquée à l'article 37 n'a pas sa place dans le texte de loi mais dans l'exposé des motifs.*

La ministre ne partage pas l'avis du Conseil d'État. Chaque année, le gouvernement doit justifier de l'exécution du budget devant la Chambre. L'article 174 de la Constitution dispose que la Chambre arrête annuellement la loi des comptes. La loi des comptes est établie par le ministre des Finances et soumise à la Chambre accompagnée des remarques de la Cour des comptes. Alors que le budget n'est qu'une estimation, la loi des comptes indique les recettes et dépenses effectives. En adoptant la loi des comptes, la Chambre se prononce définitivement sur la politique financière du gouvernement. L'obligation d'arrêter le budget par le biais d'une loi garantit le contrôle parlementaire des dépenses publiques. Le principe de l'annualité ne s'applique qu'à la loi budgétaire et non aux engagements pris par le législateur dans des dispositions normatives. (Doc Sénat, 3-1889/1, p. 5).

En ce qui concerne le rôle du Conseil supérieur de la Justice, celui-ci rédige des directives pour la politique de formation des magistrats et des stagiaires judiciaires. Ces directives sont évidemment mises en œuvre. Le projet de loi renforce donc la mission essentielle du Conseil supérieur de la Justice.

Enfin, la ministre fait observer que le projet de loi à l'examen a été mis sur pied après une concertation syndicale, au cours de laquelle il a été approuvé à l'unanimité.

overigens geen bezwaren geuit. Het profiel van de functie van directeur zal worden opgesteld in overeenstemming met de door de Hoge Raad ter zake naar voren gebrachte voorstellen.

De bemerking over de zitpenningen van de magistraten verbaast de minister, gelet op het feit dat dit niet uitzonderlijk is, dan ook enigszins. De Raad van State heeft ook hier geen bemerkingen geformuleerd.

Over het ontworpen artikel 26 en de opdracht van het wetenschappelijk comité benadrukt de minister dat dit artikel samen gelezen dient te worden met artikel 3 van het wetsontwerp.

Inzake de budgettaire annualiteit verwijst de minister naar haar uiteenzetting in de Senaat waarin zij het volgende heeft gesteld:

“... de Raad van State meent dat de meerjarige programmering – als aangegeven in artikel 37 - niet in het wetsontwerp moet worden opgenomen maar wel in de memorie van toelichting.

De minister deelt de mening van de Raad van State niet. Elk jaar moet de regering de uitvoering van haar begroting rechtvaardigen voor de Kamer. Artikel 174 van de Grondwet stelt dat de Kamer jaarlijks de eindrekening vaststelt. Die wordt opgesteld door de minister van Financiën en voorgelegd aan de Kamer samen met de opmerkingen van het Rekenhof. Hoewel de begroting slechts een raming is, worden de effectieve inkomsten en uitgaven in die wet opgenomen. Met de goedkeuring van de rekeningwet spreekt de Kamer zich definitief uit over het financieel beleid van de regering. De verplichting tot goedkeuring van de begroting aan de hand van een wet garandeert de parlementaire controle op de overheidsuitgaven. Het annualiteitsbeginsel is enkel van toepassing op de begrotingswet en niet op de verbintenis die de wetgever aangaat in de normatieve beschikkingen.”.(Documenten Senaat, 3-1889/1, p. 5).

Inzake de rol van de Hoge Raad voor de Justitie. De HRJ stelt richtlijnen op voor het beleid voor de opleiding van de magistraten en de gerechtelijke stagiairs. Deze richtlijnen worden uiteraard uitgevoerd. Het wetsontwerp versterkt aldus de essentiële opdracht van de HRJ.

Tot slot merkt de minister op dat dit wetsontwerp tot stand is gekomen na syndicaal overleg. Het wetsontwerp heeft daar de eenparige goedkeuring bekomen.

C. Repliques

En ce qui concerne la consultation des acteurs, *M. Tony Van Parys (CD&V)* fait observer que la concertation syndicale ne concerne pas les magistrats puisqu'ils ne sont pas syndiqués.

L'avis du CSJ, qui défend les intérêts de la magistrature, était tout à fait négatif. Le membre est consterné par le fait que la commission ne demande même pas l'avis plus que nécessaire du Conseil consultatif de la magistrature en la matière.

Aussi l'intervenant s'oppose-t-il fermement à l'adoption du projet de loi à l'examen.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

M. Tony Van Parys (CD&V) dépose un amendement n° 6 (DOC 51 2829/002), afin de supprimer les articles 1 à 50 de la loi en projet, ceux-ci étant contraires à l'article 127 de la Constitution, conformément auquel les communautés et non l'Etat fédéral, règlent l'enseignement.

Se pose également la question de savoir si ce projet de loi règle effectivement une matière visée à l'article 77 de la Constitution ou si la ministre de la Justice en a fait usage pour permettre au Sénat de discuter du projet avant que la Chambre des représentants ne se prononce, dans le seul but de gagner du temps.

*
* *

L'amendement n° 6 est rejeté par 10 voix contre 2.

L'article est adopté par 9 voix contre 3.

Art. 2

M. Tony Van Parys (CD&V) constate que l'institut de formation judiciaire sera non seulement compétent pour la formation des magistrats professionnels et suppléants, ainsi que des juges et conseillers sociaux, des juges consulaires et assesseurs en application des peines, mais également pour les stagiaires judiciaires, les référendaires, les juristes de parquet, les attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation, les membres des greffes, les membres des secrétariats de parquets, les membres du personnel des greffes et des secrétariats de parquet et les membres du personnel revêtus d'un

C. Replieken

Over de consultatie van de actoren merkt *de heer Tony Van Parys (CD&V)* op dat het syndicaal overleg geen betrekking heeft op de magistraten aangezien zij niet gesyndiceerd zijn.

Het advies van de HRJ, welke de belangen van de magistratuur behartigt, was uitgesproken negatief. Het meer dan noodzakelijke advies van de Adviesraad voor de Magistratuur wordt in deze, tot ontsteltenis van het lid, zelfs niet door de commissie gevraagd.

Hij verzet zich dan ook ten stelligst tegen de aanname van dit wetsontwerp.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

De heer Tony Van Parys (CD&V) beoogt met zijn amendement nr. 6 (DOC 51 2929/002) de artikelen 1 tot 50 van het wetsontwerp te schrappen omdat ze in strijd zijn met artikel 127 van de Grondwet, op grond waarvan de gemeenschappen en niet de federale Staat bevoegd zijn voor de organisatie van het onderwijs.

Tevens rijst de vraag of het wetsontwerp daadwerkelijk een in artikel 77 van de Grondwet bedoelde aangelegenheid regelt, dan wel of de minister van Justitie er gebruik van heeft gemaakt om het voor de Senaat mogelijk te maken het wetsontwerp te bespreken vóór de Kamer zich uitspreekt, alleen maar om tijd te winnen.

*
* *

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 10 tegen 2 stemmen.

Artikel 1 wordt aangenomen met 9 tegen 3 stemmen.

Art. 2

De heer Tony Van Parys (CD&V) constateert dat het Instituut voor gerechtelijke opleiding niet alleen voor de opleiding van de beroeps- en plaatsvervangende magistraten, alsmede van de rechters en de raadsherren in sociale zaken, de rechters in handelszaken en de assessoren in strafuitvoeringszaken bevoegd zal zijn, maar ook voor de opleiding van de gerechtelijke stagiairs, de referendarissen, de parketjuristen, de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, de leden van de griffies, de leden van de parketsecretariaten, de personeelsleden van de griffies en van de parket-

grade de qualification créé par le Roi conformément à l'article 185, alinéa 1er, du Code judiciaire.

C'est dès lors à juste titre que le Conseil supérieur de la Justice (CSJ) craint, comme il l'a fait savoir en commission de la Justice du Sénat, que la spécificité des magistrats se perde au sein d'un grand institut, portant atteinte à leur indépendance, et redoute que le budget consacré actuellement à la formation des magistrats soit, au sein de cet Institut, progressivement utilisé pour financer des formations au bénéfice d'autres catégories de personnes. Il serait dès lors préférable d'organiser une formation exclusivement réservée aux magistrats pour laquelle le CSJ serait compétent.

Outre ces problèmes posés au niveau de l'indépendance de la magistrature et du financement de la formation des magistrats, il convient de rappeler une fois de plus que la formation des personnes autres que les magistrats relève indubitablement de la compétence des communautés, conformément à l'article 127 de la Constitution et de l'article 4 de la loi spéciale de réformes institutionnelles (LSRI).

Compte tenu des différents éléments avancés, il convient de supprimer l'article en projet, conformément à l'amendement n° 6.

Mme Martine Taelman, présidente de la commission de la Justice, rappelle tout de même, en ce qui concerne l'opinion du CSJ, que Mme Edith Vanden Broeck, présidente de la commission de Nomination et de Désignation réunie et de la sous-commission « Formation » du CSJ, avait précisé lors de la discussion de l'article 8 au Sénat que « la seule crainte du Conseil supérieur était que l'indépendance des magistrats dans leur formation puisse être mise à mal, par exemple, par des coupes dans le budget » et estimait « que le projet dissipe cette crainte en prévoyant qu'un pourcentage déterminé de la masse salariale est consacré à la formation. » (Rapport de la commission de la Justice du Sénat, DOC S 3-1889/4, p. 28).

Quant à la constitutionnalité du projet en débat, l'intervenante rappelle que la Cour d'arbitrage a clairement fait savoir que les conditions d'accès aux fonctions publiques relèvent de la compétence de l'autorité fédérale.

M. Tony Van Parys (CD&V) est d'avis que l'opinion du CSJ ressort avant tout de l'avis écrit qu'il a rendu à

secretariaten en tot slot de personeelsleden die een bijzondere graad bekleden ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) heeft in de Senaatscommissie voor de Justitie dus terecht uiting gegeven aan zijn vrees dat eensdeels de specificiteit van de magistraten verloren gaat in een groot instituut, waardoor hun onafhankelijkheid in het gedrang komt, en anderdeels dat het budget dat thans aan de opleiding van de magistraten wordt besteed in dat Instituut geleidelijk zal worden aangewend om opleidingen te financieren ten behoeve van andere categorieën van mensen. Het zou derhalve de voorkeur verdienen een opleiding te organiseren die uitsluitend voor de magistraten bestemd is en waarvoor de HRJ bevoegd zou zijn.

Naast die knelpunten inzake onafhankelijkheid van de magistratuur en financiering van de opleiding van de magistraten, moet er eens te meer aan herinnerd worden dat de opleiding van andere personen dan de magistraten ontgegenzeglijk een bevoegdheid van de gemeenschappen is, conform artikel 127 van de Grondwet en artikel 4 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

Gelet op die verschillende elementen moet, overeenkomstig amendement nr. 6, het ontworpen artikel worden weggelaten.

Voorzitster Martine Taelman (VLD) wijst er inzake het standpunt van de HRJ niettemin op dat mevrouw Edith Van den Broeck, voorzitster van de verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie en van de subcommissie « Opleiding » van de HRJ, tijdens de besprekking van artikel 8 van het wetsontwerp in de Senaat het volgende heeft aangestipt: « *De enige angst van de Hoge Raad was dat de onafhankelijkheid van de magistraten in hun opleiding zou kunnen gefnukt worden door bijvoorbeeld te snoeien in het budget.* ». Mevrouw Van den Broeck heeft echter ook aangegeven dat « *het ontwerp deze vrees opvangt door te bepalen dat een bepaald percentage van de loonmassa wordt besteed aan de vorming.* » (verslag van de commissie voor de Justitie, Stuk Senaat 3-1889/4, blz. 28).

Mevrouw Taelman herinnert er inzake de grondwettigheid van dit wetsontwerp aan dat het Arbitragehof duidelijk heeft aangegeven dat de toegangsvoorwaarden tot de overheidsambten een federale bevoegdheid zijn.

Volgens *de heer Tony Van Parys (CD&V)* komt het standpunt van de HRJ vooral naar voren in het schrifte-

la ministre et à la commission, dans lequel il est très nettement opposé à la création d'un institut de formation qui ne ferait pas partie du CSJ.

Quant à l'opinion de la Cour d'arbitrage, cette dernière a affirmé dans son arrêt du 22 janvier 1986 que « *les communautés sont compétentes pour régler l'enseignement dans toutes ses formes* ». Il n'est donc absolument pas certain que l'interprétation de Mme Taelman soit la bonne. Pour s'en assurer et afin d'éviter toute annulation ultérieure du présent projet de loi par la Cour d'arbitrage, il conviendrait d'entendre des experts en la matière, tel que le professeur Van Orshoven.

Hormis M. Bert Schoofs (Vlaams Belang), aucun membre de la commission de la Justice ne souhaite appuyer cette demande.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 3

M. Tony Van Parys (CD&V) estime qu'il ne fait aucun doute que les différentes formations visées à l'article en projet tombent dans le champ d'application de l'article 127 de la Constitution et de l'article 4 LSRI. En effet, cette dernière disposition vise en son point 12° la formation postscolaire et parascolaire et en son point 16° la reconversion et le recyclage professionnels.

Tout comme les deux précédentes dispositions en projet, l'article 3 pose donc un problème de constitutionnalité fondamental. Il convient dès lors de le supprimer, conformément à l'amendement n° 6.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 4

M. Tony Van Parys (CD&V) renvoie à ce qui a déjà été dit plus haut, en ce qui concerne l'amendement n° 6.

lijk advies dat hij ten behoeve van de minister en van de commissie heeft uitgebracht. De HRJ wijst er daarin duidelijk op dat hij zeer gekant is tegen de oprichting van het opleidingsinstituut dat geen deel uitmaakt van de HRJ.

Wat het standpunt van het Arbitragehof betreft, heeft dat Hof in zijn arrest van 22 januari 1986 duidelijk gesteld dat de gemeenschappen bevoegd zijn om het onderwijs in al zijn vormen te regelen. Het is dus absoluut niet zeker dat de uitleg van mevrouw Taelman de juiste is. Om zich daarvan te verzekeren en om iedere latere vernietiging van het voorliggende wetsontwerp door het Arbitragehof te voorkomen, zou men deskundigen terzake moeten horen, zoals professor Van Orshoven.

Met uitzondering van de heer Bert Schoofs (Vlaams Belang) steunt geen enkel commissielid dat verzoek.

*
* *

Artikel 2 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 3

Het lijdt volgens *de heer Tony Van Parys (CD&V)* geen twijfel dat de verschillende opleidingen die in dat artikel bedoeld zijn, onder het toepassingsgebied van artikel 127 van de Grondwet en van artikel 4 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen vallen. Het punt 12° van dat artikel 4 heeft immers betrekking op de «post- en parascolaire vorming», en het punt 16° op de «beroepsomscholing en -bijscholing».

Net als de twee voorgaande ontworpen bepalingen doet artikel 3 dus een fundamenteel probleem van grondwettigheid rijzen. Het moet dan ook worden weggeleten, conform amendement nr. 6.

*
* *

Artikel 3 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 4

De heer Tony Van Parys (CD&V) verwijst naar wat hierboven werd gezegd met betrekking tot amendement nr. 6.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 5

M. Tony Van Parys (CD&V) renvoie à la discussion de l'amendement n° 6, abordé lors des précédents articles.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 6

M. Tony Van Parys (CD&V) ne peut accepter une telle disposition. Outre son caractère indubitablement inconstitutionnel pour les raisons précédemment exposées, il est inadmissible de conférer au Roi un tel pouvoir. Il s'agit ici rien de moins qu'un mandat général en sa faveur.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 7

M. Tony Van Parys (CD&V) ne comprend pas pourquoi l'on a pu décider que l'institut de formation prendrait la forme d'un parastatal B. Il s'agit là d'une structure tout à fait archaïque qui ne correspond plus du tout à l'actuelle structure fédérale de l'Etat. A ce titre, il se demande comment les auteurs de la proposition de loi jointe (DOC 51 849/001) peuvent se retrouver dans un tel projet de loi.

M. Philippe Monfils (MR) attire l'attention sur le fait que la proposition de loi ne visait que la formation des magistrats, alors que la portée de la loi en projet est bien plus large et donc fondamentalement différente, ce qui justifie certainement une structure adaptée.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 8

M. Tony Van Parys (CD&V) dépose en ordre subsidiaire un amendement n° 5 (DOC 51 2829/002), afin

Artikel 4 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 5

De heer Tony Van Parys (CD&V) verwijst naar de besprekking van amendement nr. 6, dat bij de besprekking van de vorige artikelen aan bod is gekomen.

Artikel 5 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 6

De heer Tony Van Parys (CD&V) vindt een soortgelijke bepaling onaanvaardbaar. Niet alleen is die, om de voormelde redenen, zonder enige twijfel ongrondwettig, maar bovendien is het ontoelaatbaar dat aan de Koning een dergelijke bevoegdheid wordt toegekend, aangezien die zonder meer een algemene lastgeving te zingen bate inhoudt.

*
* *

Artikel 6 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 7

De heer Tony Van Parys (CD&V) begrijpt niet waarom men heeft beslist dat het opleidingsinstituut de vorm van een parastatale instelling B zou aannemen. Dat is immers een zeer archaïsche instellingsvorm, die helemaal niet meer strookt met de bestaande federale staatsstructuur. Hij vraagt zich dan ook af hoe de indieners van het toegevoegde wetsvoorstel (DOC 51 849/001) zich in een soortgelijk wetsontwerp kunnen vinden.

De heer Philippe Monfils (MR) wijst erop dat het wetsvoorstel alleen de magistratenopleiding beoogt, terwijl de draagwijdte van het wetsontwerp veel ruimer, en bijgevolg fundamenteel verschillend is, waardoor een aangepaste structuur beslist te verantwoorden valt.

*
* *

Artikel 7 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 8

De heer Tony Van Parys (CD&V) dient in bijkomende orde amendement nr. 5 (DOC 51 2829/002) in, dat be-

que l'institut soit uniquement compétent pour l'exécution et l'évaluation de la formation, alors que le CSJ serait compétent pour établir les programmes. Il est essentiel de ne pas vider les compétences du CSJ en matière de formation comme le fait le présent projet de loi, en accordant les pleins pouvoirs à un parastatal B, au risque de créer des contradictions et d'émettre les moyens disponibles.

M. Philippe Monfils (MR) souligne que ce ne sera pas la première fois que l'on désigne un organe pour déterminer les grandes lignes directrices, alors qu'un autre est chargé de la mise en œuvre dans la pratique.

Le projet en débat est par ailleurs tout à fait positif dans la mesure où il reprend les différentes parties de la proposition de loi jointe.

M. Tony Van Parys (CD&V) reconnaît bien entendu que des situations similaires existent déjà à l'heure actuelle. Le problème est ici toutefois que le système envisagé existe déjà dans la pratique et érode petit à petit les compétences du CSJ en la matière, qui risque de n'avoir à terme plus de raison d'être.

M. Philippe Monfils (MR) estime qu'il s'agit là du problème classique de savoir où l'on place la limite des compétences de deux organismes dont les fonctions sont complémentaires. Il faut bien faire un choix.

L'intervenant n'est par ailleurs pas convaincu que la situation soit aussi dramatique pour le CSJ que *M. Van Parys* laisse entendre dire. Il ne faut en effet pas perdre de vue que les présidents des commissions de Nomination et de Désignation de la commission de Nomination et de Désignation réunie du CSJ sont membres de droit du conseil d'administration de l'institut conformément à l'article 11 en projet. La coordination entre l'institut et le CSJ pourra donc se faire sans aucune difficulté au sein de ce conseil.

*
* * *

L'amendement n° 5 est rejeté par 9 voix contre 3.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

oogt het Instituut bevoegdheid te verlenen louter voor het verstrekken en het evalueren van de opleiding, en de Hoge Raad voor de Justitie bevoegd te maken voor het uitwerken van de programma's. Het is van wezenlijk belang erop toe te zien dat dit wetsontwerp de opleidingsbevoegdheden van de Hoge Raad voor de Justitie niet uitholt, door de volledige bevoegdheid terzake toe te kennen aan een parastatale instelling B; zulks zou tegenstrijdigheden kunnen veroorzaken en leiden tot een versnippering van de beschikbare middelen.

De heer Philippe Monfils (MR) beklemtoont dat ook in het verleden reeds instanties werden belast met het uitstippelen van de grote krachtlijnen, terwijl andere instanties die in de praktijk moesten brengen.

Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp is overigens bijzonder positief, aangezien het de verschillende delen van het toegevoegde wetsvoorstel overneemt.

De heer Tony Van Parys (CD&V) erkent uiteraard dat thans reeds soortgelijke situaties bestaan. In dit geval bestaat de in uitzicht gestelde regeling evenwel reeds in de praktijk, en holt zij geleidelijk de bevoegdheid terzake van de Hoge Raad voor de Justitie uit, waardoor die op termijn zijn bestaansreden dreigt te verliezen.

De heer Philippe Monfils (MR) meent dat men hier te maken heeft met het klassieke knelpunt van de begrenzing van de bevoegdheden van twee instanties met complementaire taken. Men moet een keuze maken.

De spreker is er overigens niet van overtuigd dat de situatie voor de Hoge Raad voor de Justitie zo dramatisch is als de heer Van Parys laat uitschijnen. Men mag immers niet vergeten dat de voorzitters van de benoemings- en aanwijzingscommissies van de Vereenigde Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie, conform het ontworpen artikel 11, van rechtswege lid zijn van de raad van bestuur van het Instituut. De coördinatie tussen het Instituut en de Hoge Raad voor de Justitie zal dus zonder problemen in die raad kunnen plaatsvinden.

*
* * *

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 8 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 9

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) se demande si les communautés ont déjà été consultées en la matière et si des accords ont été conclus.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 10 et 11

Ces articles n'appellent aucune observation de la part des membres de la commission.

Les articles sont successivement adoptés par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 12

M. Tony Van Parys (CD&V) déplore la structure retenue pour l'institut de formation qui n'est absolument pas adaptée aux spécificités du fédéralisme belge et qui plus est inconstitutionnel, comme cela a déjà été souligné précédemment.

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) rappelle que lorsque M. Marc Verwilghen était encore ministre de la Justice, il a affirmé dans sa réponse à la question n° 5497 posée par l'intervenant (CRIV 50 COM 564) : « *Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat u achter ongeveer alles het spook van unitaire instellingen of bedoelingen ziet. Niets is minder waar. [...] Laat het echter duidelijk zijn dat de Hoge Raad voor de Justitie geen unitaire opleiding uitwerkt. Er kan evenmin sprake zijn van een unitaire recuperatie. Dit is niet meer mogelijk door de VLIR en le Conseil des recteurs des universités francophones de Belgique bij de uitwerking te betrekken. Dit moet een geruststelling zijn.* »

Il s'agit ici incontestablement d'une rupture de promesse, particulièrement du VLD. Comment ce parti, qui est encore dans la majorité, accepte un tel revirement ?

L'intervenant aimerait enfin savoir si des exigences linguistiques particulières sont également imposées aux deux directeurs adjoints et s'ils peuvent appartenir au même rôle linguistique.

La ministre précise que conformément à l'article 18 en projet, les deux directeurs adjoints doivent appartenir à un rôle linguistique différent. Ils doivent également pouvoir justifier de la connaissance des deux langues nationales.

Art. 9

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) vraagt zich af of de gemeenschappen terzake reeds werden geraadpleegd, en of overeenkomsten werden gesloten.

Artikel 9 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 10 en 11

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 12

De heer Tony Van Parys (CD&V) betreurt dat het opleidingsinstituut een instellingsvorm krijgt die absoluut niet aangepast is aan de specificiteit van het Belgische federalisme, en dat die bovendien ongrondwettig is, zoals hierboven reeds werd beklemtoond.

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) herinnert aan het antwoord van toenmalig minister van Justitie Marc Verwilghen op de door hem gestelde vraag nr. 5497 (CRIV 50 COM 564): « *Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat u achter ongeveer alles het spook van unitaire instellingen of bedoelingen ziet. Niets is minder waar. [...] Laat het echter duidelijk zijn dat de Hoge Raad voor de Justitie geen unitaire opleiding uitwerkt. Er kan evenmin sprake zijn van een unitaire recuperatie. Dit is niet meer mogelijk door de VLIR en le Conseil des recteurs des universités francophones de Belgique bij de uitwerking te betrekken. Dit moet een geruststelling zijn.* »

Het staat buiten kijf dat in dit geval een belofte wordt gebroken, in het bijzonder door de VLD. Hoe kan die partij – die nog deel uitmaakt van de meerderheid – instemmen met een soortgelijke ommezwaai?

Ten slotte vraagt de spreker of tevens aan de twee adjunct-directeurs bijzondere taalvereisten worden opgelegd, en of zij tot dezelfde taalrol mogen behoren.

De minister preciseert dat de beide adjunct-directeurs, overeenkomstig het ontworpen artikel 18, moeten behoren tot een verschillende taalrol. Zij moeten tevens aantonen dat zij het Nederlands en het Frans machtig zijn.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 13 et 14

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

Les articles sont successivement adoptés par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 15

M. Tony Van Parys (CD&V) est d'avis que cette disposition n'est rien d'autre que la traduction d'un compromis politique, alors qu'il aurait fallu au contraire mettre en place un organe neutre indépendant et spécialisé. Il convient dès lors de supprimer cet article.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 16

M. Tony Van Parys (CD&V) ne comprend pas le laxisme du projet de loi par rapport aux exigences de recrutement imposées aux membres de la direction. Alors qu'il s'agit de fonctions essentielles et hautement rémunérées, la seule condition est l'obtention d'un diplôme universitaire du niveau du master, qui ne doit même pas être de droit. N'importe quel universitaire pourra donc poser sa candidature. Cela n'a aucun sens.

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) rejoint l'avis de M. Van Parys, d'autant plus qu'il est ici question de la formation des magistrats, qui sont eux-mêmes des juristes hautement qualifiés.

La ministre attire tout de même l'attention sur le fait que l'article 19 en projet prévoit que le directeur adjoint à la tête de la division « magistrats », soit un magistrat de l'ordre judiciaire. De plus, il n'est pas absolument nécessaire d'être juriste pour remplir ce rôle à bien. Aux Pays-Bas par exemple, l'actuel directeur de l'institut de formation est diplômé en psychologie.

*
* *

Artikel 12 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 13 en 14

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 15

De heer Tony Van Parys (CD&V) meent dat dit artikel louter de invulling is van een politiek compromis, terwijl men integendeel had moeten voorzien in een neutrale, onafhankelijke en gespecialiseerde instantie. Om die reden moet dit artikel worden weggelaten.

*
* *

Artikel 15 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 16

De heer Tony Van Parys (CD&V) begrijpt niet waarom het wetsontwerp blijk geeft van een dusdanige laksheid wat de aan de directieleden opgelegde wervingsvereisten betreft. Hoewel het om cruciale en hoog bezoldigde functies gaat, geldt als enige voorwaarde dat de betrokkenen een universitair masterdiploma moet hebben gehaald (het hoeft zelfs geen diploma in de rechten te zijn). Ongeacht welke academicus zal zich dus kandidaat kunnen stellen. Dat is volstrekt onzinnig.

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) is het met de heer Van Parys eens, temeer omdat het hier gaat om de opleiding van de magistraten, die zelf hooggekwalificeerde juristen zijn.

De minister vestigt er de aandacht op dat het ontworpen artikel 19 wel degelijk in het volgende voorziet: «*De adjunct-directeur aan het hoofd van de afdeling «magistraten», is een magistraat van de rechterlijke orde.*».

Bovendien is het niet absoluut noodzakelijk jurist te zijn om die rol naar behoren te vervullen: zo heeft in Nederland de huidige directeur van het opleidingsinstituut een diploma in de psychologie.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 17

M. Tony Van Parys (CD&V) dépose en ordre subsidiaire un amendement n° 1 (DOC 51 2829/002), afin que les membres de la direction aient à justifier leur connaissance de l'autre langue nationale avant leur désignation et non pas au plus tard six mois après, comme le prévoit la disposition en projet.

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) pense en effet qu'il s'agit là d'une condition essentielle. On ne peut montrer une quelconque forme de laxisme au niveau de la formation d'une personne qui sera justement à la tête de la formation des magistrats.

*
* *

L'amendement n° 1 est rejeté par 9 voix contre 3.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 18

M. Tony Van Parys (CD&V) dépose en ordre subsidiaire un amendement n° 7 (DOC 51 2829/002), afin de préciser que les directeurs adjoints doivent être bilingues.

La ministre souligne que les articles 17 et 18 en projet doivent être lus conjointement. Cette exigence leur est donc déjà imposée par le projet.

M. Tony Van Parys (CD&V) souhaite imposer cette condition au moment de leur désignation et non pas une fois qu'elle a eu lieu.

*
* *

L'amendement n° 7 est rejeté par 9 voix contre 3.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

*
* *

Artikel 16 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 17

De heer Tony Van Parys (CD&V) dient in bijkomende orde amendement nr. 1 (DOC 51 2829/002) in, om ervoor te zorgen dat de directieleden hun kennis van de andere landstaal moeten bewijzen vóór hun aanstelling en niet uiterlijk zes maanden later, zoals in de ontworpen bepaling in uitzicht wordt gesteld.

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) denkt inderdaad dat dit een cruciale voorwaarde is. Ongeacht welke vorm van laksheid is uit den boze als het gaat om de opleiding van iemand die precies aan het hoofd zal staan van de magistratenopleiding.

*
* *

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 17 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 18

De heer Tony Van Parys (CD&V) dient in bijkomende orde amendement nr. 7 (DOC 51 2829/002) in, dat er toe strekt te preciseren dat de adjunct-directeurs tweetalig moeten zijn.

De minister onderstreept dat de ontworpen artikelen 17 en 18 in onderlinge samenhang moeten worden gelezen. Derhalve voorziet het wetsontwerp reeds in die verplichting.

De heer Tony Van Parys (CD&V) wenst die voorwaarde op te leggen op het ogenblik van de aanstelling van de betrokkenen, en niet wanneer die aanstelling al gebeurd is.

*
* *

Amendement nr. 7 wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 18 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 19

Cette disposition n'appelle aucune remarque de la part des membres.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 20

M. Tony Van Parys (CD&V) dépose en ordre subsidiaire un amendement n° 2 (DOC 51 2829/002), afin de supprimer l'alinéa 2 qui fait référence aux fonctions de niveau A, alors que cette catégorie n'a pas encore été instaurée.

La ministre précise que ce niveau de fonction existe bel et bien. Il est vrai qu'un projet de réforme est pendan au Sénat, mais il ne s'agit pour l'instant que d'un projet.

*
* * *

L'amendement n° 2 est rejeté par 9 voix contre 3.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 21 à 26

Les membres de la commission ne souhaitent pas formuler de remarques particulières à l'égard de ces articles.

Les articles sont successivement adoptés par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 27

M. Tony Van Parys (CD&V) renvoie à ses remarques formulées précédemment à l'encontre de la structure unitaire qui a été retenue.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 28 à 37

Ces articles ne font l'objet d'aucune remarque de la part des membres.

Art. 19

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 20

De heer Tony Van Parys (CD&V) dient in bijkomende orde amendement nr. 2 (DOC 51 2829/002) in, tot weglatting van het tweede lid, dat verwijst naar de functies van niveau A, terwijl die categorie nog niet is ingesteld.

De minister licht toe dat dit functieniveau wel degelijk reeds bestaat. Wel klopt het dat met het oog op een hervorming een wetsontwerp in behandeling is in de Senaat, maar momenteel gaat het slechts om een wetsontwerp.

*
* * *

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 20 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 21 tot 26

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 27

De heer Tony Van Parys (CD&V) verwijst naar de bemerkingen die hij voordien heeft geformuleerd tegen de unitaire structuur waarvoor in de tekst werd geopteerd.

Artikel 27 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 28 tot 37

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Les articles sont successivement adoptés par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 38

M. Tony Van Parys (CD&V) dépose un amendement n° 3 (DOC 51 2829/002), afin de supprimer la disposition en projet, qui enfreint l'article 174 de la Constitution, pour cause de non-respect du principe d'annalité du budget.

*
* * *

L'amendement n° 3 est rejeté par 9 voix contre 3.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 39

M. Tony Van Parys (CD&V) déplore que la possibilité soit donnée à l'institut d'organiser des formations pour d'autres personnes, telles que les avocats ou les notaires, ce qui risque très certainement de causer encore plus de problèmes et étend trop fortement les sources de subsides de l'institut.

Il aurait par ailleurs été préférable d'entendre d'abord les représentants des barreaux et de la fédération des notaires, afin de s'assurer que les cours dispensés par l'institut n'entreront pas en conflit avec leurs cours.

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) constate que l'ambition de cet institut est énorme. Ainsi, les montants prévus pour les revenus des membres de l'Institut sont plus élevés que les montants affectés aux revenus de l'ensemble des facultés de droit du pays. L'objectif est donc clairement de proposer de nombreuses formations au plus grand nombre possible de personnes, ce qui risque de faire ombrage notamment aux facultés de droit. Ceci est d'autant plus inacceptable que l'Etat fédéral connaît déjà des difficultés financières et que les communautés sont traditionnellement compétentes pour l'enseignement et auraient donc pu se charger chacune de la mise en place d'un institut à leurs frais.

La ministre souligne que cet article est bien nécessaire. Si la vocation de l'institut de formation n'est évidemment pas de faire du commerce, il n'y a aucune raison pour qu'il soit privé de possibles subventions, telles que celles octroyées par la Commission européenne.

Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 38

De heer Tony Van Parys (CD&V) dient amendement nr. 3 (DOC 51 2829/002) in, tot weglating van de ontworpen bepaling, die artikel 174 van de Grondwet schendt wegens niet-naleving van het annaliteitsbeginsel van de begroting.

*
* * *

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 38 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 39

De heer Tony Van Parys (CD&V) betreurt dat aan het Instituut de mogelijkheid krijgt opleidingen voor andere personen (zoals advocaten of notarissen) te organiseren, hetgeen zonder twijfel nog meer problemen zal veroorzaken en de subsidiebronnen van het Instituut al te breed zal aanwenden. Hij dient derhalve amendement nr. 4 (DOC 51 2829/002) in, tot weglating van dit artikel.

Het ware trouwens beter geweest eerst de vertegenwoordigers van de balies en van de federatie van notarissen te horen, om zeker te zijn dat de door het Instituut verstrekte opleiding hun opleidingen niet zal doorkruisen.

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) stelt vast dat de ambitie van dit Instituut enorm is. Zo ligt de in uitzicht gestelde bezoldiging van de leden van het Instituut hoger dan die van alle rechtsfaculteiten van het land. De doelstelling is dus duidelijk om vele soorten opleidingen aan zoveel mogelijk personen aan te bieden, wat waarschijnlijk door de rechtsfaculteiten niet in dank zal worden aangenomen. Dat is des te minder aanvaardbaar daar de federale Staat al financiële problemen heeft, en de gemeenschappen traditioneel bevoegd zijn voor onderwijs en zich dus elk op hun kosten met de instelling van een instituut hadden kunnen belasten.

De minister onderstreept dat dit artikel wel degelijk noodzakelijk is. Natuurlijk is het doel van het opleidingsinstituut niet handelsactiviteiten te ontplooien, maar er is geen enkele reden dat het ontzegd zou worden van mogelijke subsidies, zoals die welke de Europese Com-

D'autre part, il est tout à fait normal que certaines personnes, telles que les avocats, souhaitent suivre des formations organisées par l'institut. Il n'y a donc aucune raison de les priver de cette possibilité, tout comme il ne serait pas logique de ne pas les faire payer pour ce service qui leur est rendu.

Il est donc nécessaire de prévoir un article qui permet de percevoir des revenus pour les services prestés.

*
* *

L'amendement n° 4 est rejeté par 10 voix contre 2.

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 40

M. Tony Van Parys (CD&V) considère la désignation de deux commissaires du gouvernement pour le contrôle financier de l'institut comme l'énième expression de la nature archaïque de la structure mise en place.

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 41

M. Tony Van Parys (CD&V) n'est absolument pas convaincu que le dépôt d'un rapport d'activités annuel permette au Parlement d'exercer un contrôle efficace. Le nombre de rapports d'activité que la commission de la Justice est déjà sensée étudier, est énorme et ne permet pas un contrôle efficace. Il est donc illusoire de penser que les activités de l'institut pourront être contrôlées de la sorte.

L'intervenant demande à ce que soit joint en annexe du rapport la liste des rapports d'activités à contrôler par le Parlement, pour que les membres se rendent compte de l'ampleur du travail.

La liste est jointe en annexe (annexe A).

missie verstrekt. Voorts is het volkomen normaal dat bepaalde personen zoals advocaten, door het Instituut georganiseerde opleidingen willen volgen. Er is dus geen enkele reden om hen die mogelijkheid te ontnemen, net zoals het niet logisch zou zijn om hen niet te doen betalen voor de diensten die hen worden aangeboden.

Het is dus nodig dat wordt voorzien in een artikel dat het mogelijk maakt om inkomsten te ontvangen voor de geleverde diensten.

*
* *

Amendement nr. 4 wordt verworpen met 10 tegen 2 stemmen.

Artikel 39 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 40

Volgens de heer Tony Van Parys (CD&V) is de aanstelling van twee regeringscommissarissen voor de financiële controle van het Instituut het zoveelste teken dat de ingestelde structuur archaïsch is.

*
* *

Artikel 40 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 41

De heer Tony Van Parys (CD&V) is er helemaal niet van overtuigd dat het indienen van een jaarlijks activiteitenverslag het parlement in staat stelt een doeltreffende controle uit te oefenen. Nu al worden enorm veel activiteitenverslagen ingediend bij de commissie voor de Justitie, die geacht wordt ze te bestuderen; dat maakt geen doeltreffende controle mogelijk. Het is dus een illusie te denken dat de activiteiten van het Instituut op die manier gecontroleerd zullen kunnen worden.

De spreker vraagt dat een lijst van de door het parlement te controleren activiteitenverslagen als bijlage bij het verslag wordt gevoegd, zodat de leden zich rekening schap geven van de omvang van het werk.

De lijst wordt aan het verslag toegevoegd (bijlage A).

*

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 42 et 43

M. Tony Van Parys (CD&V) est d'avis que ces deux dispositions devraient être discutées dans le cadre de la discussion du projet de loi modifiant diverses dispositions du Code judiciaire relatives à l'accès à la magistrature (DOC 51 2624/001).

*
* *

Ces deux articles sont successivement adoptés par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 44 à 49

Ces articles ne font l'objet daucun commentaire.

Les articles sont successivement adoptés par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Art. 50

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) souhaite obtenir de plus amples informations quant à la date d'entrée en vigueur de la loi en projet. L'objectif est-il que l'institut entre en fonction pour le 1er septembre 2007 ? Ou se situera le siège de l'institut et les différents bâtiments où seront données les formations ?

La ministre précise que l'on ne peut connaître à l'heure actuelle la date d'entrée en fonction de l'institut étant donné que le projet de loi n'est même pas encore voté.

En ce qui concerne les locaux, le plus simple serait bien entendu de placer le staff administratif à Bruxelles et d'organiser les différents programmes de formation de façon décentralisée.

M. Tony Van Parys (CD&V) aimerait savoir quel est le revenu d'un premier avocat général près la Cour de cassation et d'un procureur général près la cour d'appel.

Artikel 41 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 42 en 43

De heer Tony Van Parys (CD&V) vindt dat deze twee bepalingen moeten worden besproken in het kader van de behandeling van het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de toegang tot de magistratuur (DOC 51 2624/001).

*
* *

De artikelen 42 en 43 worden achtereenvolgens aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 44 tot 49

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 50

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) wil weten wanneer precies de in uitzicht gestelde wet in werking zal treden. Is het de bedoeling dat het Instituut per 1 september 2007 operationeel is? Waar komen de zetel van het Instituut en de diverse gebouwen waar de opleidingen zullen worden verstrekt?

De minister preciseert dat aangezien het wetsontwerp nog niet eens is goedgekeurd, vandaag nog niet is geweten wanneer het Instituut operationeel zal zijn.

Voor de gebouwen ware het uiteraard het meest voor de hand liggend mocht het administratieve management Brussel als standplaats hebben, en de diverse opleidingsprogramma's decentraal worden georganiseerd.

De heer Tony Van Parys (CD&V) vraagt wat de bezoldiging is van een eerste advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie en van een procureur-generaal bij een hof van beroep.

De minister zal die gegevens aan de commissie mee-

La ministre fournira ces données à la commission et seront jointes au rapport (annexe B).

*
* *

L'article est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

*
* *

M. Bart Laeremans (Vlaams Belang) indique que le projet de loi à l'examen va complètement à l'encontre des accords Octopus qui disposent expressément qu'il faut créer une école de magistrats par communauté. Il ne subsiste, dans le projet de loi à l'examen, qu'un Institut belge unitaire, fédéral, qui s'arroge toutes les compétences en la matière alors que, conformément aux dispositions constitutionnelles, les communautés sont habilitées à organiser l'enseignement.

Par ailleurs, l'Institut à créer ne sera même pas subdivisé en une section francophone et une section néerlandophone. La maigre représentation des universités sera en outre désignée par la ministre de la Justice. L'Institut dispose d'un budget particulièrement élevé et deviendra un sérieux concurrent pour les facultés de droit. Tel ne saurait être l'objectif poursuivi.

Cette façon de procéder va à l'encontre des accords pris en matière de formation des magistrats et est manifestement inconstitutionnelle. Il regrette dès lors vivement que tous les partis de la coalition violette souscrivent à ce revirement. Le groupe du Vlaams Belang votera par contre avec conviction contre la création de cet Institut.

Le rapport est approuvé par 10 voix et 2 absentions.

L'ensemble du projet de loi est adopté sans modification par 9 voix contre 3.

Suite à l'adoption du présent projet de loi, la proposition de loi n° 849 devient sans objet.

Le rapporteur,

Claude MARINOWER

La présidente,

Martine TAEMLAN

delen; die zullen aan het verslag worden toegevoegd (bijlage B).

*
* *

Artikel 50 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

De heer Bart Laeremans (Vlaams Belang) stipt aan dat dit wetsontwerp compleet ingaat tegen de Octopus-akkoorden die uitdrukkelijk stellen dat er per gemeenschap, een magistratenschool moet worden opgericht. Er rest met dit wetsontwerp alleen een unitaire, federale, Belgische instelling die alle bevoegdheden terzake naar zich toetrekterwijl overeenkomstig de grondwettelijke bepalingen de gemeenschappen bevoegd zijn om onderwijs te organiseren.

Voorts zal het op te richten Instituut zelfs niet worden opgedeeld in een Nederlandstalige en Franstalige afdeling. De schaarse vertegenwoordiging van de universiteiten zal bovendien worden benoemd door de minister van Justitie. Het Instituut beschikt over een bijzonder groot budget en zal een grote concurrent worden van de rechtsfaculteiten. Dit kan niet de bedoeling zijn.

Dergelijke handelwijze drukt in tegen de akkoorden inzake de magistratenopleiding en is manifest ongrondwettelijk. Hij betreurt dan ook ten zeerste dat alle paarse partijen met dergelijk ommekeer instemmen. De Vlaams Belang-fractie daarentegen zal met overtuiging tegen de oprichting van dit Instituut stemmen.

Het verslag werd goedgekeurd met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Het gehele wetsontwerp wordt ongewijzigd aangenomen met 9 tegen 3 stemmen.

Wetsvoorstel DOC 51 849/001 vervalt ingevolge de goedkeuring van het wetsontwerp.

De rapporteur,

Claude MARINOWER

De voorzitter,

Martine TAEMLAN

ANNEXES

BIJLAGEN

BIJLAGEN

A. LIJST VAN DE VERSLAGEN EN ADVIEZEN DIE KRACHTENS WETTELIJKE BEPALINGEN WERDEN INGEDIEND BIJ DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS
 LISTE DES RAPPORTS ET AVIS TRANSMIS A LA CHAMBRE DES REPRESENTANTS EN VERTU
 DE DISPOSITIONS LÉGALES

DOCUMENTEN DIE VERZONDEN WERDEN NAAR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE¹
 DOCUMENTS TRANSMIS A LA COMMISSION DE LA JUSTICE¹

Okt.-Oct. 2005 – Juli-Juillet 2006

	Hoge Raad voor de Justitie Nota : de werving, selectie, initiële opleiding en loopbaan van magistraten in België en in enkel e andere lidstaten van de Europese Unie – diversiteit troef	05.10.2005	015-2005
	Conseil supérieur de la Justice Note : le recrutement, la sélection, la formation initiale et la carrière des magistrats en Belgique et dans plusieurs autres pays membres de l'Union européenne – le règne de la diversité		
	Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer	17.10.2005	016-2005
	Benoemingscommissies voor het notariaat – Activiteitenverslag 2000-2004	17.10.2005	017-2005
	Commissions de nomination pour le notariat – Rapport d'activités 2000-2004		
	Arbitragehof – Jaarverslag 2004^ Cour d'arbitrage – Rapport annuel 2004	17.10.2005	018-2005
	FOD – Justitie – Jaarverslag 2004 SPF – Justice – Rapport annuel 2004	17.10.2005	019-2005
	Eurojust – Jaarverslag 2004 Eurojust – Rapport annuel 2004	17.10.2005	020-2005
	Rapport d'activités 2002-2004 de la Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels	28.11.2005	021-2005
	Commissie voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling	28.11.2005	022-

¹ Deze lijst bevat niet de werkverslagen die de hoven en rechtkanten overeenkomstig artikel 340, §3, van het Gerechtelijk Wetboek moeten overzenden.
 Cette liste ne contient pas les rapports de fonctionnement visés à l'article 340, §3, du Code judiciaire que les cours et tribunaux doivent transmettre.

	Bemerkingen door de Nederlandstalige commissies voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling bij het wetsontwerp houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken (DOC 1960)		2005
	Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding Jaarverslag "Het Belgische mensenhandelbeleid : gewikt en gewogen"	01.12.2005	023-2005
	Commissie voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent Opmerkingen bij het wetsontwerp houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken (stuk nr. 51 1960/001)	01.12.2005	024-2005
	Commission de libération conditionnelle du ressort de la Cour d'appel de Gand Observations sur le projet de loi instaurant des tribunaux de l'application des peines (doc. n° 51 1960/001)		
	Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders Verslag werkzaamheden 2002-2004	01.12.2005	025-2005
	Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels Rapport d'activités 2002-2004		
	Advies van de Hoge Raad voor de Justitie over de Oriëntatinota voor de hervorming van de gerechtelijke organisatie, het "Themisplan"	06.12.2005	026-2005
	Avis du Conseil supérieur de la Justice sur la Note d'orientation pour la réforme de l'organisation judiciaire, le "Plan Thémis"		
	Raadgevend Comité voor Bio-ethiek - Activiteitenverslag van de lokale commissies voor ethiek voor de kalenderjaren 2002, 2003 en de periode van 01/01 tot 30/04/2004 - Analyse van de enquête met betrekking tot de plaatselijke ethische comités	16.12.2005	027-2005
	Hoge Raad voor de Justitie Advies over het voorontwerp van wet tot wijziging van artikel 259nonies van het Gerechtelijk Wetboek Conseil Supérieur de la Justice Avis relatif à l'avant-projet de loi modifiant l'article 259nonies du Code judiciaire http://www.csj.be/doc/Avis_19_12_2005.pdf	20.12.2005	028-2005

Art. 17 Org. wet van de Regie van Gevangenisarbeid van 03.11.1931 Art. 17 Arr. org. de la Régie du Travail pénitentiaire van 03.11.1931	Jaarrekeningen 2000-2002 Comptes annuels 2000-2002	18.01.2006	001-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Aanbeveling van de Verenigde advies- en onderzoekscommissie http://www.csj.be/doc/rec06022006.pdf	08.02.2006	002-2006
	Conseil supérieur de la Justice Recommandation de la commission d'avis et d'enquête réunie http://www.csj.be/doc/rec06022006.pdf Hoge Raad voor de Justitie Advies over de wetsvoorstellen inzake de verhaalbaarheid : terugbetaling van kosten en erelonen van advocaten http://www.csj.be/doc/texte_definitif_9_2_06.pdf	13.02.2006	003-2006
	Conseil supérieur de la Justice Avis sur les propositions de loi concernant la répétabilité : remboursement des frais et honoraires des avocats http://www.csj.be/doc/texte_definitif_9_2_06.pdf		
	Kinderrechtenscommissariaat Advies met betrekking tot de nultolerantie voor geweld op minderjarigen http://www.kinderrechten.be/IUSR/adviezen/Adviezen/2005_2006/2005-2006_6_Advies_Nultolerantie_geweld_sitel.doc	16.02.2006	004-2006
	"Kinderrechtenscommissariaat" Avis relatif à la tolérance zéro pour les violences sur mineurs http://www.kinderrechten.be/IUSR/adviezen/Adviezen/2005_2006/2005-2006_6_Advies_Nultolerantie_geweld_sitel.doc		

	<u>2006_6_Advies_Nultolerantie_geweld_sitel.doc</u>		
	Hoge Raad voor de Justitie Advies over twee wetsvoorstellen betreffende de klachtenprocedure m.b.t. de rechterlijke orde Conseil Supérieur de la Justice Avis sur deux propositions de loi concernant la procédure des plaintes relative à l'ordre judiciaire <u>Adviezen</u>	23.02.2006	005-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Advies over een voorontwerp van wet tot wijziging van diverse bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de evaluatie van de magistraten en de mandaten van korpschef, en tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken Avis sur un avant-projet de loi modifiant diverses dispositions du Code judiciaire concernant l'évaluation des magistrats et les mandats des chefs de corps et modifiant la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire <u>http://www.hri.be/NL/acti/advies.asp</u>	23.02.2006	006-2006
	Raadgevend Comité voor Bio-ethiek Advies nr. 33 van 7 november 2005 betreffende somatische en germinale genwijzigingen met therapeutisch en/of optimaliserend doel Comité Consultatif de Bioéthique Avis n° 33 du 7 novembre 2005 relatif aux modifications géniques somatiques et germinales à visées thérapeutiques et/ou mélioratives	28.02.2006	007-2006
	FOD Justitie - Overlegplatform voorwaardelijke invrijheidssstelling jaarverslag 2004 SPF Justice – Plate-forme de concertation relative à la libération conditionnelle – rapport d'activités 2004 <u>http://www.just.fgov.be/nl_htm/organisation/html_org_rechtscolleges/jaarverslag_2004.doc</u> <u>http://www.just.fgov.be/fr_htm/organisation/html_jurid_admi/rapport_2004.doc</u>	14.03.2006	008-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Verslag over de algemene werking van de rechterlijke orde – jaren 2002 en 2003 Conseil Supérieur de la Justice Rapport sur le fonctionnement général de l'ordre judiciaire – années 2002 et 2003 <u>Verslagen</u>	28.04.2006	009-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Verslag over de situatie van het Brusselse parket en over de opvolging van de audit Conseil Supérieur de la Justice Rapport sur l'état du parquet de Bruxelles et sur le suivi de l'audit	28.04.2006	010-2006

	http://www.hri.be/NL/download/AU_BXL_2_NL.pdf		
	Hoge Raad voor de Justitie Het gerechtelijk akkoord en de faillissementsprocedure Conseil Supérieur de la Justice Le concordat judiciaire et la procédure de faillite http://www.hri.be/NL/Publ/rapport.asp	28.04.2006	011-2006
	Verenigde advies- en onderzoekscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie "Le criminel tient le civil en état" Commission d'avis et d'enquête réunie du Conseil Supérieur de la Justice "Le criminel tient le civil en état" http://www.hri.be/doc/rec08022006-2.pdf	28.04.2006	012-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Ambtshalve advies over de plaatsvervangende rechters Conseil Supérieur de la Justice Avis d'office sur les juges suppléants Adviezen	02.05.2006	013-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Advies over het voorontwerp van wet tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de toegang tot de magistratuur Conseil Supérieur de la Justice Avis relatif à l'avant-projet de loi modifiant diverses dispositions du Code judiciaire relatives à l'accès à la magistrature http://www.hri.be/NL/Acti/advies.asp	02.05.2006	014-2006
	Hoge Raad voor de Justitie Ambtshalve advies over de plaatsvervangende rechters Conseil Supérieur de la Justice Avis d'office sur les juges suppléants http://www.hri.be/NL/download/avis0605c.pdf	05.05.2006	015-2006
	Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer twee adviezen uitgebracht door de Europese werkgroep gegevensbescherming "artikel 29": - advies over het voorstel van richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bewaring van gegevens die zijn verwerkt in verband met het aanbieden van openbare elektronische communicatiедiensten en tot wijziging van de richtlijn 2002/58/EG - een advies over "the proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the Retention of Data Processed in Connection with the provision of Public	05.05.2006	016-2006

	<p>Electronic Communication Services and Amending Directive 2002/58/EC" Commission de la protection de la vie privée deux avis émis par le groupe de travail européen "article 29" sur la protection des données :</p> <ul style="list-style-type: none"> - avis sur la proposition de directive du Parlement européen et du Conseil sur la conservation de données traitées dans le cadre de la fourniture de services de communications électroniques accessibles au public, et modifiant la directive 2002/58/CE - avis sur "the proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the Retention of Data Processed in Connection with the provision of Public Electronic Communication Services and Amending Directive 2002/58/EC" <p>EUROPA - Justice and Home Affairs - Data Protection - Homepage</p>		
	<p>Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verslag over de uitvoering van het bestuursplan 2004-2005 Commission de la Protection de la vie privée rapport sur l'exécution du plan de gestion en 2004-2005 http://www.privacycommission.be/</p>	05.05.2006	017-2006
	<p>Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek Verslag "Cyberpesten bij jongeren in Vlaanderen" viWTA: vlaams instituut voor wetenschappelijk en technologisch aspectenonderzoek</p>	15.05.2006	018-2006
	<p>Verenigde advies- en onderzoekscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie Aanbeveling inzake de overschrijding van de termijn van beraad Commission d'avis et d'enquête réunie du Conseil Supérieur de la Justice Recommandation relative au dépassement du délai de délibéré</p>	15.05.2006	019-2006
	<p>VZW "L'observatoire citoyen" Opmerkingen bij het wetsontwerp houdende het Wetboek van strafprocesrecht ASBL L'observatoire citoyen Observations sur le projet de loi contenant la code de procédure pénale</p>	23.05.2006	020-2006
	<p>Cel voor Financiële Informatieverwerking 12e Activiteitenverslag 2005 Cellule de Traitement des Informations Financières 12e Rapport d'activités 2005</p>	05.2006	021-2006
	<p>Hof van Cassatie Activiteitenverslag over het jaar 2005</p>	05.2006	022-2006
	<p>Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer Verslag over de werkzaamheden 2005</p>	29.05.2006	023-2006
	<p>Hoge Raad voor de Justitie Verslag over het algemeen toezicht op en de bevordering van de aanwending van de middelen van interne controle binnen de rechterlijke orde – Kalenderjaar 2004</p>	31.05.2006	024-2006

	<p>Conseil Supérieur de la Justice Rapport sur la surveillance générale et la promotion de l'utilisation des mécanismes de contrôle interne au sein de l'ordre judiciaire – Année civile 2004 http://www.hjr.be/doc/reports/rep_29032006_NL.pdf</p>		
	<p>Hoge Raad voor de Justitie Wetsontwerp tot instelling van de Commissie voor de modernisering van de Rechterlijke orde en de Algemene Raad van de partners van de Rechterlijke Orde Conseil Supérieur de la Justice Projet de loi instaurant la Commission de modernisation de l'ordre judiciaire et le Conseil général des partenaires de l'ordre judiciaire</p>	06.06.06	025-2006
Directive ministérielle relative à l'accueil des victimes du 15 septembre 1997 et l'arrêté royal du 6 mai 1997 (article 2, 5°)	<p>FOD Justitie Jaarrapport van de diensten slachtofferonthaal op de parketten en rechtbanken Hof van beroep Antwerpen, Brussel, Gent, Liège en Mons (2003-2004)</p>	20.06.2006	026-2006
	<p>Raadgevend Comité voor Bio-ethiek Advies nr. 35 van 13 maart 2006 over de therapeutische exceptie Comité Consultatif de Bioéthique Avis n° 35 du 13 mars 2006 relatif à l'exception thérapeutique</p>	23.06.2006	027-2006
	<p>Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 – Charleroi Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 – Bruxelles Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 – Liège Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 – Picardie Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 – Brabant wallon Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 – Namur Centre d'Action Laïque – Rapport d'activités 2005 - Luxembourg</p>	07.07.2006	028-2006
	<p>Ambtshalve advies over de bepalingen inzake het mandaat en de evaluatie van de korpschefs vervat in het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de evaluatie van de magistraten en de mandaten van korpschef, en tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken Ambtshalve advies over de "Oprichtingsnota van het Themisplan" dat als bijlage werd gevoegd aan het wetsontwerp tot instelling van de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde en de Algemene Raad van de partners van de Rechterlijke Orde Avis d'office sur les dispositions relatives au mandat et à l'évaluation des chefs de corps</p>	07.07.2006	029-2006

	<p>contenues dans le projet de loi modifiant diverses dispositions du Code judiciaire concernant l'évaluation des magistrats et les mandats de chef de corps, modifiant la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire</p> <p>Avis d'office sur la "Note fondatrice du Plan thémis", qui a été jointe en annexe du projet de loi instaurant la Commission de Modernisation de l'Ordre judiciaire et le conseil général des partenaires de l'Ordre judiciaire</p> <p>http://www.hjr.be/doc/advice/avis280606c.pdf</p>		
	<p>Koning Boudewijnstichting Naar een opleiding voor imams in België – Referentiepunten in België en Europa Fondation Roi Baudouin Pour une formation des imams en Belgique – Points de référence en Belgique et Europe</p>	10.07.2006	030-2006
	<p>Considérations sur la sélection, la carrière et la formation des magistrats</p> <p>http://www.hjr.be/doc/note-carmag.pdf</p>	10.07.2006	031-2006

B. Traitements des magistrats au 1er octobre 2002 – wedden van de magistraten op 1 oktober 2002

Loi du/wet van 27.12.2002 – MB/BS 31.12.2002 – 3° ed.

Weddeschaal afdelingsvoorzitters/échelle de traitement président de section

Loi du/wet van 27.12.2004 – MB/BS 31.12.2004

Wedde gerechtelijk stagiair/ traitement stagiair judiciaire

KB van/AR du 4.8.2004 – BS/MB 16.8.2004

Ancienneté utile	0	3 ans jaar	6 ans jaar	9 ans jaar	12 ans jaar	15 ans jaar	18 ans jaar	21 ans jaar	24 ans jaar	27 ans jaar	Nuttige ancienniteit
	(art. 355)	Trienales - Driejaarlijkse verhogingen (art. 360)									
<u>Cour de Cassation</u>											
P.P. et P.G. (01947)	69.696,16	72.050,61	74.405,06	76.759,51	79.113,96	81.468,41	83.822,86	+ 1.765,85 85.588,71	+ 3.423,57 89.012,28		<u>Hof van Cassatie</u>
Président et 1 ^{er} av. gén. (01946)	65.281,40	67.635,85	69.990,30	72.344,75	74.699,20	77.053,65	79.408,10	+ 1.765,85 81.173,95	+ 3.246,97 84.420,92		E.V. en P.G. (01947)
Avocat gén. et président de section (01945)	57.776,40	60.130,85	62.485,30	64.839,75	67.194,20	69.548,65	71.903,10	+ 1.765,85 73.668,95	+ 2.946,77 76.615,72		Voorzitter en 1 ^e adv.- generaal (01946)
Conseiller (01944)	56.451,95	58.806,40	61.160,85	63.515,30	65.869,75	68.224,20	70.578,65	+ 1.765,85 72.344,50	+ 2.893,81 75.238,31		Advocaat-gen en afdelingsvoorzitter (01945)
											Raadsheer (01944)
<u>Parquet fédéral</u> <u>Cour d'appel</u> <u>Cour du travail</u> <u>Cour militaire</u>											
Proc. Féd./ P.P./P.G./A.G. (01944)	56.451,95	58.806,40	61.160,85	63.515,30	65.869,75	68.224,20	70.578,65	+ 1.765,85 72.344,50	+ 2.893,81 75.238,31		Federaal parket <u>Hof van beroep</u> <u>Arbeidshof</u> <u>Militair Gerechtshof</u>
Prés. chambre 1 ^{er} Av. gén. (01943)	50.565,67	52.920,12	55.274,57	57.629,02	59.983,47	62.337,92	64.692,37	+ 1.765,85 66.458,22	+ 2.658,37 69.116,59		Federale procureur E.V./P.G./A.G. (01944)
Magistrat fédéral Avocat général (01942)	46.960,31	49.314,76	51.669,21	54.023,66	56.378,11	58.732,56	61.087,01	+ 1.778,84 62.865,85	+ 2.514,64 65.380,49		Kamervz. 1 ^e advocaat-gen. (01943)
Conseiller Substitut du P.G. Subst. gén. Subst de l'A.G. (01941)	45.047,24	47.401,69	49.756,14	52.110,59	54.465,04	56.819,49	59.173,94	+ 1.765,85 60.939,79	+ 4.440,70 65.380,49		Advocaat-generaal, federaal magistraat, (01942)
											Raadsheer Substituut-P.G. Subst.-gen. Subst.-A.G (01941)

Ancienneté utile	0 (art. 355)	3 ans jaar	6 ans jaar	9 ans jaar	12 ans jaar	15 ans jaar	18 ans jaar	21 ans jaar	24 ans jaar	27 ans jaar	Nuttige ancienniteit
											Suppléments de traitement - Weddebijslagen (art 360bis) [6]
Tribunaux <u>1e Instance</u> <u>travail</u> <u>commerce</u> <u>(ressort > 250.000)</u> Président, Procureur du Roi Auditeur du travail (01943)	50.565,67	52.920,12	55.274,57	57.629,02	59.983,47	62.337,92	64.692,37	+ 2.212,11 66.904,48	+ 2.212,11 69.116,59		Rechtbanken <u>1e aanleg</u> <u>arbeid</u> <u>koophandel</u> <u>(gebied > 250.000)</u>
Vice-président 1er substitut (01939)	44.620,84	46.975,29	49.329,74	51.684,19	54.038,64	56.393,09	58.747,54	+ 2.079,00 60.826,54	+ 2.079,00 62.905,54		Voorzitter, Procureur des Konings Arbeidsauditeur (01943)
Juge et substitut (01938)	38.793,06	41.147,51	43.501,96	45.856,41	48.210,86	51.435,20	53.789,65	+ 3.038,63 56.828,28	+ 3.038,63 59.866,91	+ 3.038,63 62.905,54	Ondervoorzitter Eerste substituut (01939) Rechter en Substituut (01938)
Tribunaux <u>1e instance</u> <u>travail</u> <u>commerce</u> <u>(ressort < 250.000)</u> <u>Conseils de guerre</u> Président, Procureur du Roi, Auditeur du travail Auditeur militaire (01942)	46.960,31	49.314,76	51.669,21	54.023,66	56.378,11	58.732,56	61.087,01	+ 2.146,74 63.233,75	+ 2.146,74 65.380,49		Rechtbanken <u>1e aanleg</u> <u>arbeid</u> <u>koophandel</u> <u>(gebied < 250.000)</u> <u>Krijgsraden</u>
<u>Justice de paix et</u> <u>Tribunaux de police :</u> Juge de paix / police Juge de police de complément, juge de paix de complément (01957)	45.047,24	47.330,63	49.614,02	51.897,41	54.180,80	56.464,19	58.747,58	+ 2.078,98 60.826,56	+ 2.078,98 62.905,54		Vrederechten en Politierechtbanken : Vrederechter/politier. Toegevoegd politierechter en toegevoegde vrederechter (01957)

